

gemeente
Zoetermeer

Tweede Tussenbericht 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie.....	8
Programma 2. Samen leven en ondersteunen.....	16
Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	22
Programma 4. Vrije tijd	28
Programma 5. Veiligheid	31
Programma 6. Dienstverlening en participatie	33
Programma 7. Inrichting van de stad	35
Overzicht Overhead.....	43
Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien	46

Inleiding

Inleiding

In het Tussenbericht geeft het college aan de raad aan welke afwijkingen er zijn in de uitvoering van de Programmabegroting van het lopende jaar. De uitvoering van activiteiten die in de begroting staan opgenomen, lopen niet overal zoals gepland. Dit heeft vaak financiële gevolgen. De betreffende onderwerpen en om welke bedragen het gaat staan in dit Tweede Tussenbericht 2024. Onderwerpen die niet worden genoemd worden uitgevoerd zoals het in de begroting staat: zoals gepland en voor het bedrag dat is begroot.

In het voorjaar is het Eerste Tussenbericht uitgebracht. Het Eerste Tussenbericht is opgenomen in de Perspectiefnota. In het Tweede Tussenbericht staan afwijkingen die boven op de afwijkingen in het Eerste Tussenbericht zijn gekomen en nieuwe, niet eerder aan de raad gemelde afwijkingen.

De gemelde afwijkingen in de Tussenberichten gaan altijd over een doorkijk naar het hele begrotingsjaar. Met dit Tweede Tussenbericht wordt dus een prognose gegeven van het resultaat over 2024. De afwijkingen zijn per programma opgenomen. Per gemelde afwijking staat aangegeven of het een voordeel of een nadeel betreft. De financiële afwijkingen die leiden tot een meerjarig effect zijn in de tabellen aangegeven met "Meerjarig". Deze meerjarige effecten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2025-2028. Wanneer er geen meerjarig effect wordt verwacht staat achter de afwijking "Eenmalig" opgenomen. Voor de gemelde afwijkingen geldt als uitgangspunt een rapportagegrens van € 100.000 per onderwerp.

Het Tweede Tussenbericht heeft ook een functie in het behouden van de rechtmatigheid. Rechtmatig betekent dat de handelswijze van het college in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. De raad geeft, door het Tussenbericht met bijbehorende begrotingswijziging vast te stellen, toestemming aan het college voor de verwachte afwijkingen.

Financiële uitkomst op hoofdlijnen

Alle afwijkingen die in dit Tweede Tussenbericht staan, leiden tot een voordeel ten opzichte van de begroting van € 108.000. Dit bedrag bestaat uit meerdere voor- en nadelen. In de tabel hieronder leest u om welke bedragen per programma het gaat

Bedrag in € * 1000

Per programma	
1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	564
2. Samen leven en ondersteunen	-9.892
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	158
4. Vrije tijd	577
5. Veiligheid	0
6. Dienstverlening en samenspraak	-1.310
7. Inrichting van de stad	-482
Overzicht overhead	4.470
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	6.023
Totaal meldingen	108

Hieronder staan de afwijkingen van € 500.000 of meer opgenomen.

Programma		Bedrag in € * 1.000
1	Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal	1.918
2	Jeugdzorg	-11.875
2	WMO huishoudelijke dienstverlening	1.500
2	Noodopvang asiel	500
3	Afvalinzameling	526
4	Schoon is gewoon	500
5	Toegankelijkheid gemeentelijke accommodaties	925
6	Opbrengst bouwleges	-1.500
ovh	Overheadbudget voor formatie-uitbreiding	1.100
ovh	Verbeteren kwaliteit en functioneren van het Stadhuis-Forum	3.100
OAD	Treasury / rentelasten en baten	1.000
OAD	Meicirculaire	3.100
OAD	Taakmutaties	2.368
Alle	Personele lasten Sociaal Domein	-1.758
Alle	Personele lasten Fysiek Domein	-1.400
Alle	Overige onderwerpen	104
	Totaal	108

De verwachting is dat de gemeente niet alles wat gepland staat uit kan voeren in 2024. Sommige geplande activiteiten lopen vertraging op en worden niet meer in 2024 uitgevoerd. Uitvoering vindt naar verwachting plaats in 2025. Dit noemen we de 'budgetoverhevelingen'. Als we de bedragen voor deze activiteiten bij elkaar optellen komt dat in totaal op € 7,786 mln.

Het besluit over het al dan niet overhevelen van budget wordt genomen bij het Eerste Tussenbericht 2025 (Perspectiefnota 2026).

In onderstaande tabel staan de activiteiten waar het om gaat.

Bedrag in € * 1000

Programma	Budgetoverhevelingen/resultaatbestemmingsvoorstel	
1	Zoetermeer 2040 en gebiedsontwikkelingen	100
1	Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal	1.918
2	Nieuw beleid algemene fysieke toegankelijkheid	290
3	Toekomstbestendig maken verouderde winkelcentra en bedrijventerreinen	208
3	Schoon is gewoon	500
4	Toegankelijkheid gemeentelijke accommodaties	925
7	Engelandlaan 270	62
7	Herinrichting woonwagenlocatie Bleiswijkseweg	164
7	Verkeersveiligheid	163
7	Pilot Buurtvervoer	160
7	Onderzoek ontsluiting Rokkeveen en HaGaZiekenhuis	76
	Zoetermeer met het OV	
7	Nieuwe noodtrap Croesinckplein	120
ovh	Verbeteren kwaliteit en functioneren Stadhuis-Forum	3.100
	Totaal	7.786

Overheveling bestemmingsreserve naar vrij besteedbare reserve

In het tussenbericht staat een aantal afwijkingen opgenomen met meerjarige consequenties. Deze consequenties worden opgenomen in de Programmabegroting 2025-2028. In 2025 is hierdoor sprake van een begrotingstekort van € 21,666 mln., waarvan € 11,863 mln. incidenteel en € 9,8 mln. structureel. Voor de dekking van het structurele nadeel mag 10% van de 'Vrij inzetbaar reserve' ingezet worden. Momenteel is de omvang van de 'Vrij inzetbare reserve' niet voldoende om het structurele tekort te kunnen dekken. Daarom is het nodig de 'Vrij inzetbare reserve' nu aan te vullen. Dit doen we door het resterende saldo van € 97,038 mln. vanuit de bestemmingsreserve algemeen dekkingsmiddel vrij te laten vallen ten gunste van de 'Vrij inzetbare reserve'. Nadat de 'Vrij inzetbare reserve' is aangevuld kan de raad bij de Programmabegroting 2025 besluiten om de reserve te gebruiken om de begroting structureel sluitend te maken.

Eindejaarsprognose

De Programmabegroting 2024 liet een tekort zien van € 15,8 mln. Ter dekking van dit nadeel is een onttrekking aan de reserve vrij inzetbaar gedaan van € 11,5 mln. Het resultaat van de primitieve begroting 2024 bedroeg dan ook -/- € 4,323 mln.

Met de afwijkingen uit het Eerste Tussenbericht, raadsbesluiten die tot en met juli 2024 zijn genomen en de afwijkingen uit het Tweede Tussenbericht komt de gemeente naar schatting aan het eind van het jaar uit op een te kort van € 7,357 mln. Zie de volgende tabel. Het te kort zou € 7,786 mln. groter zijn geweest als de uitgestelde activiteiten dit jaar wel uitgevoerd zouden worden.

	Bedrag in € * 1000
Resultaat programmabegroting 2024 zonder dekking uit reserve	-15.823
Onttrekking uit reserve vrij inzetbaar	11.500
Programmabegroting 2024	-4.323
Programmabegroting 2024	-4.323
Eerste Tussenbericht en raadsvoorstellen tot en met juli 2024	-3.142
Afwijkingen TB2	108
Indicatie resultaat 2024	-7.357

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Toelichting per onderwerp

1. Nationaal Programma Onderwijs (per saldo budgettair neutraal)

De gemeente heeft in 2022 de gehele rijksbijdrage voor het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen voor de periode 2022-2025, een bedrag van in totaal € 2,5 mln. De NPO-middelen zijn bedoeld om COVID-19 achterstanden in het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs te verminderen. In 2024 worden de middelen onder andere ingezet voor het verminderen van schooluitval, het verbeteren van schoolveiligheid en een aanbod voor kunst en cultuur. De middelen worden voor een deel ingezet voor jeugdzorgactiviteiten daar waar de problemen een relatie hebben met school en COVID-19. Dit geld mag tot en met juli 2025 worden besteed.

Bij de aanvang van 2024 was van het totale budget nog € 0,8 mln. beschikbaar. Hiervan zal in 2024 ruim de helft worden besteed, het restant mag worden meegenomen naar 2025. Voor het merendeel van deze middelen (€ 0,8 mln.) zijn al verplichtingen aangegaan en de uitbetaling van de subsidie vindt periodiek plaats in de periode 2024-2025.

2. Onderwijsachterstandenbeleid OKE-regeling (rijksmiddelen) (per saldo budgettair neutraal)

De afgelopen jaren is er sprake van een onderbesteding van de rijksbijdrage voor onderwijsachterstanden. Er is minder geld nodig om het gemeentelijke beleid en de wettelijke taken voor onderwijsachterstanden goed uit te voeren. De partners in de stad zijn op de hoogte van de mogelijkheid om extra subsidie aan te vragen als er behoefte is aan uitbreiding van het aanbod.

Wij hebben in 2024 de beschikking over een budget van € 5,6 mln. Er zijn diverse nieuwe subsidieaanvragen toegekend, maar ondanks deze uitbreidingen is er nog steeds sprake van een onderbesteding. Voor 2024 bedraagt deze naar verwachting € 0,1 mln.

De onderbesteding mag jaarlijks meegenomen worden naar het volgende jaar. Als de middelen eind 2026 niet zijn besteed, zal het saldo terugbetaald moeten worden aan het Rijk.

3. Onderwijsachterstandenbeleid OKE-regeling (gemeentelijke middelen) (voordeel € 240.000)

De laatste jaren zien we een afname van het aantal peuters dat deelneemt aan het 'gewone' peuterspeelzaalwerk. Dit komt door een verschuiving van gewoon peuterzaalwerk naar aanbod voor kinderen met onderwijsachterstanden. De kosten voor dat laatste aanbod mogen we uit de rijksmiddelen voor onderwijsachterstanden betalen. Daardoor blijft er gemeentelijk budget 'OKE – peuterspeelzaalwerk' over.

Het budget bedraagt ongeveer € 0,8 mln. De verwachte onderschrijding bedraagt € 0,24 mln.

4. Verbouwing Paltelaan 103 (nadeel € 92.000)

Om het voormalige 2B home pand op korte termijn geschikt te maken voor taallessen in de internationale schakelklassen (ISK) zijn diverse aanpassingen nodig geweest. De kosten op dit programma moeten in relatie gezien worden met het gemelde voordeel ad € 0,5 mln. op programma 2 onder Noodopvang ontheemde Oekraïners.

5. Strategie werklocaties (per saldo budgettair neutraal)

De uitvoering van de gebiedsvisie gemengd zakendistrict Entree-Zuid is vanwege de vertraging van de Entree uitgesteld. Dit levert een voordeel op van € 0,1 mln. Hier staat een lagere onttrekking aan de reserve Fonds Zoetermeer 2040 tegenover.

6. Personeelslasten economie (nadeel € 300.000)

Door vertrek van personeel zijn er verschillende langdurig openstaande vacatures. Voor de uitvoering van de taken is extern personeel aangetrokken. Het externe personeel is duurder dan het eigen personeel. Dit veroorzaakt een nadeel van € 0,3 mln. Door de werving van nieuw personeel neemt het percentage inhuur wel af.

7. Reclame-inkomsten (nadeel € 150.000)

De abri's en reclamevitrites zijn nog niet aangesloten op het elektriciteitsnet. Daardoor kan het afgesproken bedrag nog niet in rekening worden gebracht. Daarnaast is de in de begroting opgenomen indexering hoger dan contractueel in rekening mag worden gebracht. Dit geeft een nadeel op de opbrengsten van € 0,15 mln.

8. Volwasseneneducatie - specifieke uitkering Wet Educatie Beroepsonderwijs (per saldo budgettair neutraal)

In de programmabegroting 2024 is voor de bestrijding van laaggeletterdheid rekening gehouden met een budget van in totaal afgerond € 2,0 mln. Van dit bedrag zal naar verwachting een bedrag van € 0,16 mln. niet worden besteed. Dit bedrag mag meegenomen worden naar het volgende jaar. De inkomsten van het rijk schuiven met hetzelfde bedrag door naar 2025.

9. Zoetermeer 2040 en gebiedsontwikkelingen (voordeel € 100.000)

In de programmabegroting 2024-2027 is voor de jaarschijven 2024 en 2025 een bedrag van € 0,2 mln. gealloceerd aan de inzet van extra beleidsadviseurs om nieuwe kennis en werkwijzen te ontwikkelen voor Zoetermeer 2040. Inzet hierbij is om nieuwe expertise en werkprocessen te ontwikkelen om de samenhang en bundeling tussen het fysiek en sociaal domein tot stand te brengen. Deze middelen worden in 2024 niet volledig besteed. Voor het restant zal bij de jaarstukken 2024 een voorstel worden gedaan tot budgetoverheveling.

10. Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) (per saldo budgettair neutraal)

Het Regionaal Mobiliteitsteam Zuid-Holland Centraal (RMT ZHC) helpt werkzoekenden, werknemers en ondernemers met onder andere kosteloze (om)scholing en begeleiding. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stelt hiervoor € 0,296 mln. beschikbaar in 2024. Middelen die niet worden ingezet worden door het Ministerie teruggevorderd.

11. Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (voordeel € 1.918.000)

De gemeente Zoetermeer ontvangt en beheert als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal de middelen voor de regio. De besteding van deze middelen wordt bepaald in overleg met de regionale partners en vastgelegd in het jaarlijks op te stellen Uitvoeringsplan ZHC. De kosten van de afgesproken activiteiten vallen op 3 posten lager uit dan ingeschat:

- Regiogelden (€ 0,341 mln. voordeel):
Deze middelen ontvangt de regio met als doel om de regionale samenwerking te verstevigen. Deze middelen zullen ingezet worden om de vorming van het Werkcentrum in 2025 te financieren.
- Perspectief op werk/Dichterbij dan je denkt (€ 0,269 mln. voordeel):
In 2022 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld door het Rijk om in te zetten voor de krapte op de arbeidsmarkt. Vanuit deze middelen is het project Matchmakers voorgezet, is extra inzet binnen het leerwerkloket bekostigd (oa praktijkleren) en is een start gemaakt met het versneld integreren van statushouders die nog binnen een COA verblijven. Het voordeel nemen we mee naar de meerjarenagenda van het Werkcentrum

waarin op basis van een arbeidsmarktanalyse bepaald wordt welke projecten we in 2025 draaien om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt dichter bij elkaar te brengen.

- Steun- en herstellepakket (€ 1,308 mln. voordeel):

Voor de aanpak jeugdwerkloosheid heeft het Rijk in 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld vanuit het steun- en herstellepakket omdat de verwachting was dat de jeugdwerkloosheid sterk zou stijgen. De arbeidsmarkt is echter in korte tijd snel veranderd, waardoor er minder jongeren werkloos zijn geraakt dan verwacht. Besloten is om deze middelen de komende vier jaar in te zetten voor de uitbreiding van de capaciteit van de Leerwerkmakelaars. Ook voor deze reservering geldt dat deze betrokken wordt in de plannen die we in de meerjarenagenda van het Werkcentrum opnemen.

Omdat deze middelen van de regio zijn (en daarmee dus niet vrij besteedbaar), zal bij de jaarrekening een voorstel worden gedaan voor een resultaatbestemming.

12. ESF Re-integratie en arbeidsinpassing Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (AMR-ZHC) (nadeel €100.000)

De gemeente Zoetermeer heeft als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio voor de periode 2020 t/m 2022 middelen ontvangen vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) om de brede kwetsbare ESF-doelgroep uitkeringsgerechtigden (waaronder ook jongeren < 28 jaar, arbeid belemmerden en vreemdelingen/statushouders) binnen de context van COVID-19 te bereiken en stapsgewijs toe te leiden naar arbeidsparticipatie/betaald werk. In het Tweede Tussenbericht van 2023 is in anticipatie op de eindafrekening een melding gedaan van een incidenteel voordeel van € 0,8 mln. In het Eerste Tussenbericht van 2024 is dit voordeel met € 0,2 mln. naar beneden bijgesteld omdat de ESF-inkomsten lager uit bleken te vallen dan eerder werd gedacht. Dit werd veroorzaakt doordat een deel van de gedeclareerde trajecten niet declarabel was omdat het om zorgtrajecten bleek te gaan i.p.v. toeleiding naar arbeid. Bij de eindafrekening is gebleken dat de bij het Eerste Tussenbericht berekende bijstelling van € 0,2 mln. niet op de juiste wijze was berekend en €0,3 mln. had moeten zijn. Het verschil van € 0,1 mln. wordt bij dit tweede tussenbericht gemeld. Het uiteindelijke resultaat op dit ESF-project is daarmee afgerond €0,4 mln. voordelig.

13. ESF Arbeidstoeleiding praktijkonderwijs en voortgezet onderwijs Zuid-Holland Centraal (PrO-vso ZHC) 2022-2023 (per saldo budgettair neutraal)

De gemeente Zoetermeer heeft voor het schooljaar 22-23 een bedrag van € 0,204 mln. ontvangen vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) om de PrO/vso-scholen te kunnen laten investeren in arbeidstoeleiding en duurzame arbeidsinpassing/ -participatie van leerlingen. Dit bedrag wordt door de gemeente rechtstreeks uitgekeerd aan de PrO/vso-scholen.

14. Sociale werkvoorziening (nadeel € 258.000)

De loonkosten van mensen in de sociale werkvoorziening die werken bij werkbedrijf De Binnenbaan worden bekostigd door de gemeente. Voor deze loonkosten wordt voor 2024 een incidenteel nadeel van € 0,258 mln. verwacht. Dit nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een hoger aantal FTE SW-dienstverbanden dan waar werkbedrijf De Binnenbaan in haar begroting voor 2024 rekening mee had gehouden.

15. Personeelslasten Sociaal Domein (nadeel €667.000)

Deze afwijking wordt ten eerste veroorzaakt door de vervanging van meerdere langdurig zieke medewerkers. Ten tweede leidt de huidige arbeidsmarkt tot een groot verloop, waarbij overdracht aan en het inwerken van nieuwe medewerkers veel tijd kost. Dat effect speelt ook bij het inwerken van nieuwe medewerkers voor de crisismaatregelen (Leefgeldregeling voor Oekraïners en de Energietoeslag). Ten derde leidt de inhuur van noodzakelijke externe expertise tot hogere kosten.

16. Projecten Sociaal Innovatiefonds (SIF) (per saldo budgettair neutraal)

Voor jaarschijf 2024 staat er € 0,978 mln. aan uitgaven begroot verdeeld over 3 projecten. Totaal wordt er € 0,02 mln. besteed in 2024. Bij de jaarrekening zal een voorstel worden gedaan voor herfasering van het restant.

Voor het project Basisbanen hebben de ontvangers voorstellen vanuit de Binnenbaan niet het gewenste innovatieve karakter en daarom is besloten het project niet op te starten (€ 0,443 mln. voordelig). Dit budget kan worden toegevoegd aan de reserve SIF. Voor het project Onder de Pannen is de gemeente nog in gesprek met de woningcorporaties (€ 0,187 mln. voordelig). Voor het project Vindplaats verborgen schulden is minder uitgegeven dan begroot. Dit komt met name omdat de geraamde kosten voor aansturing en ondersteuning in het project lager zijn uitgevallen (€ 0,326 mln. voordelig). Naar aanleiding van het adviesrapport wordt gekeken naar mogelijke vervolgstappen.

17. Regionale Regietafel Haaglanden (nadeel € 10.000)

Aan de Regionale Regietafel Haaglanden wordt samen met andere gemeenten in de provincie samengewerkt aan gezamenlijke opgaven op het terrein van asiel, huisvesting statushouders, en integratie en participatie. De provincie Zuid-Holland stelt hiertoe in 2024 een bedrag beschikbaar van € 0,072 mln. voor de ondersteuning van de Regionale Regietafel Haaglanden. Er is tevens sprake van een cofinanciering, waarbij een bedrag van € 0,01 mln. voor rekening komt van de gemeente Zoetermeer in de vorm van (extra) personele inzet. Dit geeft een nadeel op de lasten van in totaal € 0,082 mln.

18. Financiële ondersteuning alleenverdienersproblematiek (nadeel € 168.000)

Er is een groep alleenverdienende huishoudens die door een samenloop van sociale zekerheid, toeslagen, en fiscaliteit een lager besteedbaar inkomen heeft dan een vergelijkbaar huishouden in de bijstand. In 2023 en 2024 kunnen gemeenten dergelijke huishoudens die zich melden compenseren via de individuele bijzondere bijstand. De verwachte kosten bedragen € 0,168 mln. Hiervoor worden middelen ter beschikking gesteld in de algemene uitkering uit het gemeentefonds, zie het overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (OAD).

19. Toeslagenaffaire (per saldo budgettair neutraal)

Het Rijk heeft de gemeente gevraagd te ondersteunen bij zijn maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Dit beroep betreft enerzijds zaken in de uitvoering en anderzijds het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen op de betreffende groep ouders. Onze eerste inschatting van de hiermee samenhangende kosten bestaat uit:

- De verwachte totale afwijking aan de lastenkant is € 2,692 mln.:
  - € 1,2 mln. uitvoeringskosten
  - € 0,1 mln. kwijtschelding
  - € 1,392 mln. individuele verstrekkingen (met name medisch en inrichting woning)
- De verwachte vergoeding van het Rijk met betrekking tot deze kosten voor het jaar 2024 bedraagt €2,692 mln.

20. Wet Inburgering (per saldo budgettair neutraal)

De wet inburgering 2021 heeft in Zoetermeer een nieuw hoofdstuk ingeluid in het streven naar een inclusieve en harmonieuze samenleving. Met een duidelijke focus op participatie, taalverwerving en maatschappelijke betrokkenheid, heeft de gemeente Zoetermeer zich toegewijd aan het ondersteunen van nieuwkomers bij hun integratieproces. Zoetermeer hecht er belang aan om nieuwkomers te voorzien van de juiste instrumenten en hulpmiddelen om niet alleen de Nederlandse taal te leren, maar ook essentiële vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn om vol vertrouwen deel te nemen aan het arbeidsproces

en de gemeenschap. Hiervoor ontvangen wij via een Specifieke Uitkering van het Ministerie van SZW-middelen voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen. De uitkering is nu voorlopig vastgesteld en wordt na afloop van 2024 definitief vastgesteld als bekend is hoeveel asielstatushouders, gezins- en overige migranten in de gemeente werkelijk gevestigd zijn. De lasten worden ingeschat op € 1,026 mln. De (werkelijke) kosten worden via de specifieke uitkering volledig vergoed door het rijk.

21. Hoogwaardig handhaven (nadeel € 200.000)

Hoogwaardig handhaven is gericht op het vroegtijdig ontdekken en voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de sociale voorzieningen om de schade voor de burger en de gemeente te beperken. Het voordeel aan de lastenkant van € 0,1 mln. wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder aan boetes en terugvorderingen is kwijtgescholden dan begroot. Het nadeel van €0,3 mln. aan de batenkant wordt deels veroorzaakt door een lagere debiteurenstand vanwege een lager aantal terugvorderingen (€ 0,5 mln. nadelig), wat op zijn beurt zorgt voor een bijstelling van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 0,2 mln. voordelig).

22. Leenbijstand (per saldo voordeel € 31.000)

Leenbijstand is een vorm van bijzondere bijstand die verstrekt wordt als lening en, net als bij een reguliere lening, moet worden terugbetaald. Door het niet behalen van de taakstelling vergunninghouders en de impact van de toeslagenaffaire zijn er aanzienlijk minder verstrekkingen geweest, met een verschil van € 0,239 mln. ten opzichte van de begroting. Dit heeft geresulteerd in een lagere opname van vorderingen, namelijk € 0,208 mln. minder dan begroot.

23. Kwijtschelding van belastingen (voordeel € 220.000)

In verband met verhoging van de vermogensnorm is een extra budget toegekend. De verhoging van de vermogensnorm heeft niet geleid tot meer kwijtscheldingsverzoeken tot nu toe. Op grond van de huidige inschatting levert dit een voordeel op van € 0,22 mln.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	1.1	Nationaal Programma Onderwijs			
		Baten	- 400	Nadeel	Eenmalig
		Lasten	400	Voordeel	Eenmalig
2	1.1	Onderwijsachterstandenbeleid OKE-regeling (rijksmiddelen)			
		Baten	-100	Nadeel	Eenmalig
		Lasten	100	Voordeel	Eenmalig

3	1.1	Onderwijsachterstandenbeleid OKE-regeling (gemeentelijke middelen)	240	Voordeel	Eenmalig
4	1.1	Verbouwing Paltelaan 103	-92	Nadeel	Eenmalig
5	1.3	Strategie werklocaties - Lasten	100	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve - Baten	-100	Nadeel	Eenmalig
6	1.3	Personeelslasten economie	-300	Nadeel	Eenmalig
7	1.3	Reclame-inkomsten	-150	Nadeel	Eenmalig
8	1.5	Volwasseneneducatie - specifieke uitkering Wet Educatie Beroepsonderwijs - Baten	-160	Nadeel	Eenmalig
		Lasten	160	Voordeel	Eenmalig
9	1.5	Zoetermeer 2040 en gebiedsontwikkelingen	100	Voordeel	Eenmalig
10	1.5	Regionaal Mobiliteitsteam (RMT)			
		Lasten	-296	Nadeel	Eenmalig
		Baten	296	Voordeel	Eenmalig
11	1.5	Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal			
		- Regiogelden	341	Voordeel	Eenmalig
		- Perspectief op werk / Dichterbij dan je denkt	269	Voordeel	Eenmalig
		- Steun- en herstelpakket	1.308	Voordeel	Eenmalig

12	1.5	ESF Re-integratie en arbeidsinpassing AMR-ZHC	-100	Nadeel	Eenmalig
13	1.5	ESF Arbeidstoeleiding PrO-vso ZHC 2022-2023			
		Lasten	-204	Nadeel	Eenmalig
		Baten	204	Voordeel	Eenmalig
14	1.5	Sociale werkvoorziening	-258	Nadeel	Eenmalig
15	1.5	Personeelslasten Sociaal Domein	-667	Nadeel	Eenmalig
16	1.5/1.6	Projecten Sociaal Innovatiefonds (SIF) - Lasten	956	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking Reserve Sociaal Innovatiefonds - Baten	-956	Nadeel	Eenmalig
17	1.6	Regionale Regietafel Haaglanden			
		Lasten	-82	Nadeel	Eenmalig
		Baten	72	Voordeel	Eenmalig
18	1.6	Financiële ondersteuning alleenverdienersproblematiek	-168	Nadeel	Eenmalig
19	1.6	Toeslagenaffaire	-2.692	Nadeel	Eenmalig
		Rijksbijdrage toeslagenaffaire	2.692	Voordeel	Eenmalig
20	1.6	Wet inburgering inkomsten Rijk	1.026	Voordeel	Eenmalig
		Trajectkosten wet inburgering	-1.026	Nadeel	Eenmalig
21	1.6	Hoogwaardig handhaven			

		Lasten	100	Voordeel	Eenmalig
		Baten	-300	Nadeel	Eenmalig
22	1.6	Leenbijstand			
		Lasten	239	Voordeel	Eenmalig
		Baten	-208	Nadeel	Eenmalig
23	1.6	Kwijtschelding van belastingen	220	Voordeel	Eenmalig
Saldo programma 1			564	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Noodlokalen Nesciohove 105-107	285	Ten behoeve van een lokalenschuif worden er noodlokalen gerealiseerd voor IKC Klimboom. Hiervoor is extra investeringsbudget nodig van € 0,285 mln. De afschrijvingslasten worden binnen de begroting opgevangen.
1e Inrichtingskosten basisonderwijs	118	Voor de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair tbv de scholen Leo Kanner De Musketier en IKC De Vijf Pilaren is extra investeringsbudget nodig van € 0,118 mln. Met ingang van 2025 zijn hier € 13.000 extra lasten per jaar aan verbonden.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	Per saldo neutrale budgetverschuiving tussen programma's & producten ivm actualisatie Vastgoedbegroting: effect op programma 1 is € 225K

Programma 2. Samen leven en ondersteunen

Toelichting per onderwerp

1. Specialistische Jeugdhulp (Zorg in Natura en PGB) (nadeel € 12,075 mln.)

Na vaststelling van de programmabegroting 2024 is in december 2023 een bedrag van € 7 mln. toegevoegd aan product 671.04 Specialistische jeugdhulp. In het raadsmemo Prognose Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden kosten specialistische jeugdhulp 2024 is aangegeven dat verwacht wordt dat de kosten voor 2024 opnieuw fors hoger zullen liggen. De afgelopen jaren is er in de Programmabegroting geen realistische begroting opgenomen. Vanaf nu wordt er praktijkgericht begroot. We hanteren bij het praktijkgericht begroten de prognose van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden die eind Q2 wordt opgeleverd. Daarnaast komt er een nazending begroting met taakvelden.

Op basis van de meest actuele prognose wordt een nadeel verwacht van € 12,1 mln. Dit bedrag bestaat uit de volgende aspecten:

- Op het budget voor regionaal en landelijke ingekochte zorg en maatwerk van € 61,8 mln. wordt een nadeel verwacht van € 12,6 mln. De kostenstijging lijkt vooral veroorzaakt door hogere kosten per cliënt: de zwaarte, omvang en/of duur van de zorg neemt toe.
- Voor de PGB's geldt dat in 2024 gemiddeld een hoger budget per jeugdige is toegekend (€ 0,3 mln.) en uit de definitieve afrekening van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) blijkt dat de teruggave € 0,1 mln. lager is dan door hen geraamd was. Hierdoor is er totaal een nadeel van € 0,4 mln. op het budget van de PGB's (budget € 0,6 mln.)
- Voor de pilot Expertisepool zijn in 2024 en 2025 middelen beschikbaar gesteld. De Expertisepool bestaat uit jeugdhulpprofessionals die beschikbaar zijn op scholen voor speciaal (basis-)onderwijs om jeugdigen te helpen. De Expertisepool is begroot op 4,8 fte. Vanwege formatieproblemen is de Expertisepool niet volledig van start gegaan, zoals initieel bedoeld was. Er is sprake van een voordeel van € 0,375 mln. voor 2024 en van € 0,35 mln. 2025.
- Voor jeugdigen die zijn uitgevallen in het regulier onderwijs is in Q4-2023 de Onderwijs-behandelgroep opgezet. Jeugdigen krijgen hier een combinatie van onderwijs en behandeling met als doel om terug te keren in het onderwijs. Voor de Onderwijs-behandelgroep en de pilot Expertisepool is budget beschikbaar gesteld voor een projectleider. Het budget voor de projectleider (€ 0,05 mln.) is in 2024 niet nodig, omdat de inzet is bekostigd vanuit bestaande formatie van de afdeling Sociaal Domein.
- Er was nog budget gereserveerd voor nagekomen declaraties over het jaar 2023. Er is minder gedeclareerd dan gereserveerd. Dit leidt tot een voordeel van € 0,5 mln.

2. Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp (voordeel € 200.000)

De raad heeft voor de uitvoering van het programma Toekomstbestendige Jeugdhulp (met daarin vijf projecten die bijdragen aan het normaliseren van het jeugdhulpgebruik) voor 2024 en 2025 € 2,8 miljoen beschikbaar gesteld.

Ondanks dat de projectactiviteiten volgens plan lopen (zie voor een toelichting de Rapportage programma's en projecten) wordt in 2024 naar verwachting € 0,2 miljoen minder uitgegeven dan verwacht (jaarbudget 2024: € 1,4 miljoen). Dit komt vooral doordat enkele activiteiten per schooljaar lopen i.p.v. per kalenderjaar.

3. Personeelskosten Jeugd beleid en uitvoering (nadeel € 271.000)

Er is meer personeel ingehuurd als gevolg van (langdurige) ziekten, verloop van vast personeel en benodigde capaciteit voor de crisisorganisatie. Door de

krapte op de arbeidsmarkt is het niet eenvoudig om snel vaste vervanging te zoeken. Hierdoor is een nadeel van € 0,271 mln. ontstaan.

4. Prijscompensatie 2023 (nadeel € 116.000)

In 2023 konden organisaties die subsidie ontvingen extra gecompenseerd worden voor de gevolgen van de loon- en prijsstijgingen in 2023. Een aantal organisaties die subsidie ontving voor preventief vrij toegankelijk aanbod voor jongeren heeft hier gebruik van gemaakt. De inventarisatie van de financiële problematiek en de daaropvolgende beschikbaarstelling van extra middelen kon in 2023 niet worden afgerond, waardoor in 2024 een bedrag van € 0,116 mln. is toegekend.

5. Wmo huishoudelijke ondersteuning (voordeel € 1,5 mln.)

De huishoudelijke ondersteuning is de meest gebruikte voorziening binnen de Wmo. De vraag naar huishoudelijke ondersteuning is de afgelopen jaren toegenomen. Dat komt door de vergrijzing en het abonnementstarief in de Wmo. Dit jaar worden pilots uitgevoerd om de huishoudelijke ondersteuning te innoveren, waaronder de pilot Powerful Ageing (PA). We zien een verschuiving van de kosten van de reguliere huishoudelijke ondersteuning naar PA, en de kosten van de reguliere huishoudelijke ondersteuning vallen lager uit dan begroot. Het verwachte voordeel bedraagt € 1,5 mln.

6. Wmo hulpmiddelen en woningaanpassingen (per saldo neutraal)

De Wmo-hulpmiddelen, zoals een rolstoel of scootmobiel, worden ingezet om beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie van een cliënt te verminderen. Het budget van de hulpmiddelen (€ 2,6 mln.) zal niet volledig worden aangewend. Er wordt een eenmalige overschot voorzien van € 0,3 mln. Dit voordeel is toe te schrijven aan de afwikkeling van de kosten uit 2023. De opgenomen balanspost was te hoog.

Ook de woningaanpassingen hebben het doel om de zelfredzaamheid van mensen met een hulpvraag of beperking te verbeteren door (langer) zelfstandig thuis te wonen. De verwachting is dat het budget van de woningaanpassingen (€ 1,2 mln.) zal worden overschreden met € 0,3 mln. De krapte op de woningmarkt zorgt er voor dat er vaker gekozen wordt om de huidige woning aan te passen in plaats van een verhuisadvies te geven. Daarnaast speelt de vergrijzing ook een rol. Dit zorgt voor hogere kosten.

7. Wmo Toekomst Sociaal Domein en persoonsgebonden budget Begeleiding (voordeel € 200.000)

De maatwerkvoorzieningen voor begeleiding en dagbesteding zijn per 1 januari 2024 opnieuw regionaal ingekocht met 4 gemeenten onder de naam Toekomst Sociaal Domein Wmo (TSD). Het budget TSD (€ 0,5 mln.) wordt overschreden met € 0,3 mln. Het grotendeel van het nadeel zit op de maatwerkvoorziening begeleiding. Het nadeel is te verklaren door het groeiende aantal klanten met een Wmo-hulpvraag voor begeleiding (Zorg in Natura).

Aan de andere kant, zien we een terugloop van het aantal PGB Begeleiding-klanten. De eisen om zorg via een PGB te regelen zijn verzwaard en wordt vanuit de gemeente ook niet gepromoot bij de inwoners. Daarnaast is het reguliere aanbod van begeleiding ook vergroot, zoals via Inzet (algemene voorziening). Dit maakt dat we de kosten PGB Begeleiding zien teruglopen, maar de kosten van Inzet en TSD zien stijgen. Op het budget van de PGB Begeleiding (€ 1,1 mln.) wordt een onderschrijding voorzien van € 0,5 mln.

De genoemde voor- en nadelen kunnen niet los van elkaar gezien worden; als minder mensen kiezen voor een PGB, stijgt het gebruik van algemene- en maatwerkvoorzieningen in natura.

8. Noodopvang ontheemde Oekraïners (voordeel € 500.000)

Op de noodopvang van de ontheemde Oekraïners is een (aanvullend) voordeel behaald van € 0,5 mln. Het totale voordeel bedraagt hiermee € 4,4 mln. Dit

komt ten gunste van het begrotingssaldo. De lagere kosten van € 0,4 mln. zijn vooral ontstaan door een lagere door het Rijk bepaalde normvergoeding voor levensonderhoud. Daarnaast zijn er hogere opbrengsten € 0,1 mln. Door een uitbreiding van de opvang is ook een hogere vergoeding van het Rijk ontvangen. Met ingang van 1 juli 2024 mag de gemeente een eigen bijdrage vragen voor de nutsvoorzieningen. De gemeenten zijn vanaf januari 2025 verplicht deze eigen bijdrage te innen. Ten aanzien van de eigen bijdrage is nog veel onduidelijk over de uitvoerbaarheid van de regeling. We hebben het proces in gang gezet om de bijdragen per januari 2025 te innen.

9. Huisvesting statushouders (per saldo neutraal)

Om de gemeentelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders in 2023 te behalen is vanaf 21 december 2023 voor 69 statushouders gebruik gemaakt van de Hotel- en Accommodatieregeling (HAR). Deze mensen zijn in het NH-hotel geplaatst in afwachting van doorstroom naar passende huisvesting. Alle statushouders zijn uitgestroomd naar een woonruimte in Zoetermeer. De laatste is uitgeplaatst op 13 september 2024. De kosten van het NH-hotel zijn tot 14 augustus voor rekening van COA geweest. Vanaf 14 augustus heeft de gemeente voor de resterende statushouders in het hotel de kosten gedragen. Voor deze kosten hebben we aanvullende middelen vanuit de Hotel- en Accommodatieregeling (HAR) van het COA ontvangen van € 0,118 mln. Vanaf half september zal het NH-hotel niet meer als hotel worden voortgezet.

10. Formatie en inhuur Wmo (nadeel € 320.000)

Er is meer ingehuurd als gevolg van (langdurige) zieken en verloop van vast personeel.

Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn vacatures niet makkelijk in te vullen, waardoor er tijdelijk meer ingehuurd wordt. Hierdoor wordt een nadeel voorzien van € 0,32 mln.

11. Vrijwilligersondersteuning (voordeel € 100.000)

Het budget Vrijwilligersondersteuning (€ 0,653 mln.) wordt naar verwachting niet volledig besteed. Er wordt een overschot van € 0,1 mln. voorzien. Dit komt in overwegende mate door een geringer beroep op de subsidieregeling Vrijwilligersondersteuning Zoetermeer.

12. Onafhankelijke cliëntondersteuning (voordeel € 100.000)

Het budget Onafhankelijke cliëntondersteuning (€ 0,203 mln.) zal niet volledig worden aangewend. Er wordt een onderschijding voorzien van € 0,1 mln.

De opdracht voor onafhankelijke cliëntondersteuning is in 2021 opnieuw gedefinieerd. Het Adviespunt Zorgbelang is de uitvoerder hiervan.

Gebleken is dat het vooraf inschatten van het aantal inwoners, dat gebruik zou maken van onafhankelijke cliëntondersteuning, lastig is. Dat aantal blijft in 2024 nog achter. Adviespunt Zorgbelang wordt evenwel steeds bekender; de verwachting is dat het beroep op de organisatie verder zal toenemen.

13. Nieuw beleid algemene fysieke toegankelijkheid (voordeel € 290.000)

Op grond van het Coalitieakkoord zijn zogenaamde Impulsmiddelen toegankelijkheid beschikbaar gesteld (tijdvak 2023 t/m 2026, € 0,15 mln. per jaar). Het betreffen middelen bestemd voor nieuw beleid algemene fysieke toegankelijkheid. Deze zijn tot op heden nagenoeg niet aangewend. Het niet bestede budget 2023 is grotendeels naar 2024 overgeheveld.

Uit het raadsbesluitProcesvoorstel participatie Manifest Fysieke Toegankelijkheid Zoetermeer blijkt dat het Manifest zelf als zodanig pas in het vierde kwartaal van dit jaar, tezamen met het participatieverslag, door de raad zal worden vastgesteld. Dit impliceert dat de Impulsmiddelen ook in 2024 grotendeels niet tot besteding komen.

Het voorstel zal worden gedaan een bedrag van afgerond € 0,29 mln. over te hevelen naar 2025.

Op programma 4 is een afwijking gemeld met betrekking tot de uitvoering van het plan van aanpak Toegankelijkheid gemeentelijke accommodaties. Dit betreft bestaand beleid.

14. Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) (per saldo neutraal)

Vanaf 2023 ontvangt de gemeente de zogenaamde Brede specifieke uitkering GALA. Deze spuk is beschikbaar om de afspraken uit het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord te kunnen uitvoeren.

Van de specifieke uitkering 2023 kan, overeenkomstig de voorwaarden van de rijksregeling, een deel worden bestemd voor het lopende jaar 2024. Het gaat om een bedrag van afgerond € 0,231 mln., dat op de balans per 31-12-2023 is opgenomen als Vooruitontvangen 2024.

Het voorstel is dit bedrag toe te voegen aan het budget 2024. Dat budget komt dan uit op een bedrag van in totaal € 1,524 mln. De verwachting is dat het budget dit jaar volledig wordt besteed. Anders dan voor het afgelopen jaar is overheveling van 2024 naar 2025 niet mogelijk.

15. Sociaal Innovatiefonds (per saldo neutraal)

Voor het jaar 2024 staat er €1,217 mln. aan uitgaven begroot verdeeld over 4 projecten en het programmamanagement. Totaal wordt er € 0,901 mln. besteed. Bij de jaarrekening zal een voorstel worden gedaan voor herfasering van het restant.

- Voor het project Resultaat gedreven inzet voor jeugd & gezinnen zijn de kosten voor de dataverzameling lager dan geraamd. Daarnaast is het projectonderdeel van de wijkprogrammering later gestart.
- Het project Positieve gezondheid en het huishouden is afgerond. Het restant van het budget zal worden toegevoegd aan de reserve Sociaal Innovatiefonds.
- Voor Preventie in de praktijk zijn er minder casussen behandeld dan gepland omdat het eigen maken van de methodiek meer tijd heeft gekost. Hierdoor is de planning verschoven en zal het restant benodigd zijn in 2025.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	2.1	Specialistische Jeugdhulp (Zorg in Natura en PGB)	-12.075	Nadeel	Meerjarig
2	2.1	Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp	200	Voordeel	Eenmalig
3	2.1	Personeelskosten Jeugd beleid en uitvoering	-271	Nadeel	Eenmalig
4	2.1	Prijscompensatie 2023	-116	Nadeel	Eenmalig
5	2.2	Wmo Huishoudelijke ondersteuning	1.500	Voordeel	Meerjarig
6	2.2	Wmo hulpmiddelen en woningaanpassingen	300	Voordeel	Eenmalig

			-300	Nadeel	Meerjarig
7	2.2	Wmo Toekomst Sociaal Domein en persoonsgebonden budget Begeleiding	-300	Nadeel	Eenmalig
			500	Voordeel	Eenmalig
8	2.2	Noodopvang ontheemde Oekraïners Subsidie	400	Voordeel	Eenmalig
			100	Voordeel	Eenmalig
9	2.2	Huisvesting statushouders Lasten Baten	-118	Nadeel	Eenmalig
			118	Voordeel	Eenmalig
10	2.2	Formatie en inhuur Wmo	-320	Nadeel	Eenmalig
11	2.2	Vrijwilligersondersteuning	100	Voordeel	Eenmalig
12	2.2	Onafhankelijke cliëntondersteuning	100	Voordeel	Eenmalig
13	2.2	Nieuw beleid algemene fysieke toegankelijkheid	290	Voordeel	Eenmalig
14	2.3	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	231	Voordeel	Eenmalig
			-231	Nadeel	Eenmalig
15	div.	Sociaal Innovatiefonds	316	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening met reserve Sociaal Innovatiefonds	-316	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 2			-9.892	Nadeel	

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
College	Aanwending van de Reserve Sociaal Innovatiefonds en Reserve fonds Zoetermeer 2040 t.b.v. kosten formatie Woonzorgvisie te verschuiving van product 682.01 Jeugd voorziening naar de producten waar ook de lasten komen, te weten producten 670.01 - Wmo algemene voorziening, 671.03 - Maatwerk jeugd en 662.01 - Wmo maatwerk.
Raad	Verschuiving formatieplaats 9090SDSDZJ-M Algemeen medewerker (1 fte, € 89.508) per 2024 structureel van product 662.01 Wmo Maatwerk (Programma 2) naar product 610.03 Inkomensondersteunende voorzieningen (Programma 1)

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen

Toelichting per onderwerp

1. Afvalinzameling (voordeel € 421.000)

De lasten voor het verwerken van GFT, B-hout (verlijmd, geveerd of gelakt hout), matrassen en papier zijn € 0,24 mln. lager. Dit komt door kleinere hoeveelheden en lagere verwerkingsprijzen dan opgenomen in de begroting.

De baten zijn € 0,24 mln. lager door een lagere vergoeding voor papier en een lagere vergoeding voor Plastic, blik en drankkartons. De opbrengsten voor papier worden bepaald door wat er op (wereld-)markt gebeurt en zijn daarmee niet beïnvloedbaar.

De lasten van de exploitatie van de voertuigen zijn € 0,286 mln. lager. Dit bedrag bestaat uit een voordeel van € 0,44 mln. op de vervangingsinvesteringen omdat de voertuigen langer meegaan dan verwacht. Hier tegenover staan hogere onderhoudskosten en hogere brandstofkosten van € 0,154 mln.

De afvalstoffenheffing geeft een voordeel van € 0,135 mln. Dit komt door nagekomen heffingen uit 2023.

2. Milieu, lucht en geluid (nadeel € 125.000)

Er zijn meer aanvragen voor vergunningen en adviezen over duurzaamheid, luchtkwaliteit en geluidsoverlast binnengekomen dan begroot. Voor de afhandeling en een openstaande vacature is extern personeel aangetrokken. Dit veroorzaakt een nadeel van € 0,125 mln. De formatie is door werving in augustus weer compleet. Onderzocht wordt of aan de toename van het aantal vergunningen en aanvragen een meerjarig effect zit.

3. Duurzaamheidsfonds (nadeel € 302.000)

In 2024 zijn plannen uitgewerkt voor de besteding van de reserve. De plannen zijn met de belanghebbenden afgestemd. Dit leidt naar verwachting tot bestedingen van ca. € 0,5 mln. Voor het eigen vastgoed is door capaciteitsgebrek pas in de loop van 2024 gestart met planvorming rondom het theater en het CKC. Hierdoor is de begrote besteding vertraagd. Het raadsvoorstel voor de besteding hiervan staat gepland voor het einde van het jaar. Voor 2024 bedraagt het voordeel € 2,4 mln. De besteding daarvan zal na de besluitvorming in latere jaren plaatsvinden. Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking van het duurzaamheidsfonds.

In 2019 is voor de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld van € 0,5 mln. Van 2019 tot en met 2023 is hierop € 0,302 mln. uitgegeven aan voorbereidings- en advieskosten. De kosten zijn niet toerekenbaar aan de toekomstige verduurzamingsprojecten en moeten daarom worden afgeboekt. Dat geeft eenmalig nadeel voor 2024.

4. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (per saldo neutraal)

In 2024 is verder gewerkt aan de versterking van de gemeentelijke organisatie voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken. In verband met de onzekerheid over de continuering en omvang van de rijkssubsidie voor 2026-2030 is besloten om de subsidie te spreiden over de verschillende jaren. Om niet te veel gebonden te zijn aan vaste verplichtingen is de formatie gesplitst in een vaste en flexibele schil. Het vaste deel van de formatie is nog niet volledig op

orde door krapte op de arbeidsmarkt en beperkte capaciteit voor het inwerken. Voor 2024 geeft dit voordeel van ca. € 1,2 mln. De besteding vindt in latere jaren plaats. Spreiding over de verschillende jaren is in overeenstemming met de subsidieregeling toegestaan.

5. Regeling Reductie Energieverbruik (voordeel € 62.000)

Het Rijk heeft de subsidie vastgesteld op het volledige subsidiebedrag van € 1,65 mln. Omdat de subsidie niet geheel was besteed, is rekening gehouden met een terugbetaling. Dit geeft een voordeel van € 0,062 mln.

6. Algemeen beheer openbare ruimte (voordeel € 308.000)

6.1 Assetmanagement (voordeel € 100.000)

In de begroting is een bedrag opgenomen om het assetmanagement verder te ontwikkelen. De personele invulling is niet op korte termijn gelukt waardoor een voordeel is ontstaan van € 0,1 mln.

6.2 Toekomstbestendig maken verouderde winkelcentra en bedrijventerreinen (voordeel € 208.000)

Voor het verbeteren van de uitstraling van de openbare ruimte van verouderde wijkwinkelcentra en kantoor- en bedrijventerreinen is een uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld. Door capaciteitsproblematiek is de uitvoering van de werkzaamheden nu geprogrammeerd voor 2025. Het voordeel is € 0,208 mln.

7. Dagelijks onderhoud openbare ruimte (voordeel € 135.000)

7.1 Budgetmutaties onderhoudskosten door wijzigingen in de openbare ruimte (voordeel € 135.000)

Door het uitvoeren van projecten wijzigt de openbare inrichting en daarmee ook de beheerlasten. In de begroting is voor twee projecten (CRM-locatie en Nutrihage) aanvullend onderhoudsbudget toegekend van € 0,235 mln. Dit onderhoudsbudget is voor zowel dagelijks onderhoud als voor groot onderhoud en vervangingen. Het budget voor groot onderhoud en vervangingen is pas op langere termijn nodig. Vanaf 2024 is dit een voordeel van € 0,135 mln. per jaar.

7.2 Inkomsten Kabels en Leidingen (nadeel € 400.000)

Voor het opbreken van de openbare ruimte door de netbeheerders wordt een herstelvergoeding in rekening gebracht. In 2024 zijn er minder opbrekingen dan voorgaande jaren waardoor de inkomsten achterblijven. In de begroting was een bedrag van € 0,8 mln. opgenomen. Werkelijk wordt € 0,4 mln. verwacht in 2024.

7.3 Schoon is Gewoon (voordeel € 500.000)

Het project Schoon is Gewoon is bedoeld om in de gemeente verschillende initiatieven te ontplooiën om zwerfafval aan te pakken. In de begroting is een budget opgenomen van € 0,8 mln. Door capaciteitsgebrek en late besluitvorming wordt € 0,5 mln. niet besteed. Voor de onderbesteding wordt een budgetoverheveling aangevraagd. Budgetoverhevelingen worden bij het bestemmen van het rekeningresultaat betrokken.

7.4 Riolering dagelijks onderhoud en exploitatie (nadeel € 100.000)

De kosten van het dagelijks onderhoud en exploitatie van de riolering zijn door een toename van het aantal calamiteiten € 0,1 mln. hoger.

8. Begraafplaatsen (per saldo neutraal)

De lasten zijn € 0,075 mln. hoger dan begroot. De lasten zijn hoger door extra werkzaamheden van onder andere het delven van graven. De ontvangen lijkbezorgingsrechten zijn € 0,075 mln. hoger. Dit komt omdat meer graven zijn uitgegeven en door toename van begrafenissen.

9. Groot onderhoud en vervangingen openbare ruimte (nadeel € 1.541.000)

9.1 Prijscompensatie (nadeel € 232.000)

Vanwege grote prijsstijgingen is conform contract met onze aannemers een prijscompensatie toegekend. Dit geeft een eenmalig nadeel van € 0,232 mln.

9.2 Verkeersregelininstallaties (VRI) (nadeel € 50.000)

A. VRI A12/Afrikaweg

De vervanging van de VRI locatie Afrikaweg/A12 is vertraagd naar 2025. Dit komt omdat de vervanging pas kan worden uitgevoerd nadat het Rijk groot onderhoud heeft uitgevoerd. Dit levert een voordeel op de lasten op van € 0,135 mln. Hiertegenover staan lagere inkomsten van het Rijk.

B. Verkeersregelaars

Het beleid is om tijdens de vervanging van een VRI de verkeershinder zoveel mogelijk te beperken. In de VRI- budgetten is een bedrag voor verkeersmaatregelen en verkeersregelaars opgenomen. De kosten van verkeersregelaars blijken € 0,05 mln. hoger te zijn. Deze kosten kunnen worden vermeden als tijdens de werkzaamheden de werklocatie wordt afgesloten voor verkeer. Nadeel is dat er meer verkeershinder ontstaat.

9.3 Spelen (nadeel € 59.000)

In de begroting is voor de budgetten van groot onderhoud en vervangingen een aanvullende prijscompensatie toegekend omdat de marktprijzen harder stijgen dan de intern toegepaste indexatie. Bij het onderdeel Spelen is deze aanpassing niet goed verwerkt waardoor structureel € 0,059 mln. te weinig compensatie is aangevraagd.

9.4 Herfasering projecten en verrekening met equalisatiereserve groot onderhoud bovengronds (P.M.)

Het is de verwachting dat € 2,5 mln. meer wordt uitgegeven dan begroot aan grootonderhoud en vervangingen (met name wegen). Deze verwachting gaat uit van de optimale uitvoering van de planning zoals deze bij het opstellen van dit document bekend is. De onder- en/of overbestedingen worden verrekend met de equalisatiereserve groot onderhoud bovengronds.

9.5 Bestrijding Japanse duizendknoop (JDK) (per saldo neutraal)

De Japanse duizendknoop is een exoot die zich snel verspreidt en de inheemse soorten verdringt. Momenteel zijn binnen de gemeente Zoetermeer ongeveer 100 locaties geconstateerd, gezamenlijk goed voor ongeveer 11.000 m². In de wijken Meerzicht, Buytenwegh de Leyens en de natuurgebieden zijn de problemen het grootst. De bestrijding wordt in 2024 gestart, de verwachte kosten in 2024 zijn € 0,158 mln. en worden incidenteel binnen het bestaand budget 2024 opgevangen doordat enkele groenprojecten doorschuiven naar 2025 (o.a. Molenstraat en omgeving). De kosten voor de bestrijding vanaf 2025 wordt nader uitgezocht.

10. Project Nutrihage (per saldo neutraal)

In 2024 wordt het faciliterend project Nutrihage financieel afgesloten. Voor de nog uit te voeren werkzaamheden aan de ontsluitingswegen van de locatie (Rokkeveenseweg en Jan Steenstraat) moeten nog werkzaamheden worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden staan gepland voor 2025. Vanuit het project is een bedrag van € 0,184 mln. beschikbaar voor de uitvoering. Deze bijdrage wordt in 2024 gestort in de brede bestemmingsreserve en onttrokken in 2025.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	3.1	Afvalinzameling lasten	526	Voordeel	Eenmalig
		Afvalinzameling baten	-105	Nadeel	Eenmalig
2	3.1	Milieu, lucht en geluid	-125	Nadeel	Meerjarig
3	3.1	Duurzaamheidsfonds	2.400	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-2.400	Nadeel	Eenmalig
		Afboeken voorbereidingskosten periode 2019-2022	-302	Nadeel	Eenmalig
4	3.1	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	1.200	Voordeel	Eenmalig
		Subsidie	-1.200	Nadeel	Eenmalig
5	3.1	Regeling Reductie Energieverbruik	62	Voordeel	Eenmalig
6		Algemeen Beheer Openbare Ruimte			
6.1	3.2	Assetmanagement	100	Voordeel	Eenmalig
6.2	3.2	Toekomstbestendig maken verouderde winkelcentra en bedrijventerreinen	208	Voordeel	Eenmalig
7		Dagelijks onderhoud openbare ruimte			
7.1	3.2	Budgetmutaties onderhoudskosten door wijzigingen in de openbare ruimte	135	Voordeel	Meerjarig
7.2	3.2	Inkomsten Kabels en Leidingen	- 400	Nadeel	Eenmalig

7.3	3.2	Schoon is Gewoon	500	Voordeel	Eenmalig
7.4	3.2	Riolering dagelijks onderhoud en exploitatie	-100	Nadeel	Eenmalig
8	3.2	Begraafplaatsen lasten Begraafplaatsen baten	-75 75	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
9		Groot Onderhoud en Vervangingen			
9.1	3.2	Prijscompensatie	-232	Nadeel	Eenmalig
9.2	3.2	Verkeersregelinstallaties A12/Afrikaweg			
9.2.A		Vervallen baten VRI A12/Afrikaweg	-135	Nadeel	Eenmalig
9.2.B		Vervallen lasten VRI A12/Afrikaweg Verkeersregelaars	135 -50	Voordeel Nadeel	Eenmalig Meerjarig
9.3	3.2	Spelen	-59	Nadeel	Meerjarig
9.4	3.2	Herfasering projecten en verrekening met egalisereserve groot onderhoud bovengronds	PM	Voor-/Nadeel	Meerjarig
9.5	3.2	Bestrijding Japanse Duizendknoop	0	Nadeel	Meerjarig
10	3.2	Project Nutrihage Afdracht faciliterend project Storting in brede reserve bestemmingsreserve	184 -184	Voordeel Nadeel	Meerjarig Meerjarig
Saldo programma 3			158	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Investeringen Openbare Ruimte, stalen kunstwerken	180	Bij de jaarrekening 2023 is de onderbesteding van stalen bruggen voor een bedrag van € 0,18 mln opnieuw opgenomen in de begroting van 2025 en 2026. Dit had naar 2024 gemoeten.
Investeringen Openbare Ruimte, vervangingen	PM	Het is de verwachting dat € 3,2 mln. minder wordt uitgegeven dan begroot aan investeringen. De vervangingen in de begroting zijn gebaseerd op de technische levensduur. De daadwerkelijke vervanging geschiedt op basis van de noodzaak. Hiervoor wordt jaarlijks een schouw uitgevoerd. De komende periode wordt onderzocht of de investeringsplanning kan worden verbeterd en de begroting en het uitvoeringsprogramma meer op elkaar kunnen worden afgestemd.
Investeringen openbare ruimte, prijscompensatie vervangingen	197	Voor de werkzaamheden ten laste van investeringsbudgetten is een compensatie bedrag van € 0,197 mln. betaald voor uitgevoerde werkzaamheden in voorgaande jaren.
Investering Water	600	In de NOOR is het vervangingsprogramma voor beschoeiingen Water te hoog opgenomen, dit levert een voordeel op van € 0,6 mln.

Risico's

Onderhoud Openbare ruimte

De kosten voor het onderhoud van de openbare ruimte kunnen nog oplopen. Het betreft de instabiliteit (stijging) van de prijzen, extra kosten die aannemers in rekening brengen en de witte vlekken die nog in het onderhoudsprogramma zitten.

Programma 4. Vrije tijd

Toelichting per onderwerp

1. Zoetermeers Noodfonds (per saldo budgettair neutraal)

In het raadsmemo Noodfonds energie-armoede is opgenomen om steun te geven aan maatschappelijke organisaties/verenigingen en aan ondernemers en bedrijven. Deze te reserveren in de reserve Zoetermeernoodfonds. We verwachten dit jaar € 0,204 mln. uit te betalen aan aanvragen voor een subsidie vanuit dit fonds. Hier staat een zelfde bedrag als onttrekking aan de reserve tegenover.

2. Compensatie prijsstijging 2023 (nadeel € 162.000)

In 2023 was eenmalig een bedrag van €0,275 mln. beschikbaar gesteld om subsidieontvangers extra te compenseren voor de gevolgen van de loon- en prijsstijgingen in 2023. De inventarisatie van de financiële problematiek en de daaropvolgende beschikbaarstelling van extra middelen kon in 2023 niet worden afgerond. Het bedrag van € 0,275 mln. is vrijgevallen in het jaarrekening resultaat van 2023. De extra compensatie van €0,162 mln. is dit jaar uitgegeven aan de subsidieontvangers en verantwoord. Het maakte onderdeel uit van het vrijgevallen bedrag.

3. Sociaal-culturele accommodaties (nadeel € 186.000)

Bij de ateliers aan de Londenstraat 282-290 zijn lekkages in het dak en grondwaterdoorslag in de gevel vastgesteld. Vanwege het historische karakter van het pand dient de muur hersteld te worden en dient er een drainage te worden aangebracht. De kosten van het herstel bedragen € 0,06 mln. Op de in 2022 afgestoten accommodatie Oosterheemplein 156 is nog een boekwaarde aanwezig van € 0,126 mln. Omdat het pand niet meer in eigendom is van de gemeente dient dit bedrag versneld te worden afgeschreven.

4. Toegankelijkheid gemeentelijke accommodaties (voordeel € 925.000)

In 2024 is gestart met het opstellen van een plan van aanpak voor het verbeteren van de toegankelijkheid van openbare gebouwen, zodat deze ook te bezoeken zijn voor mensen met een handicap of beperking. De uitvoering start in het 4e kwartaal 2024 en loopt door tot in 2025. Om de kosten van uitvoering in 2025 te dekken dient een herschikking in de middelen aangebracht te worden. Hiervoor zal een voorstel tot budgetoverheveling van € 0,925 mln. worden gedaan bij de jaarrekening 2024.

Op programma 2 is een afwijking gemeld met betrekking tot het budget Impulsmiddelen toegankelijkheid. Dit betreffen middelen voor nieuw beleid algemene fysieke toegankelijkheid.

5. Kunstopdrachten in het openbaar gebied (per saldo budgettair neutraal)

Vanuit de reserve BKOR (beeldende kunst in de openbare ruimte) worden kunstopdrachten in het openbaar gebied betaald, die op basis van de percentageregeling BKOR worden gerealiseerd. Dit jaar werken we aan de kunstopdrachten bij het nieuwe zwembad, in het Centraal Park en voor de wijk Palenstein. Hiervoor is een bedrag van € 0,075 mln. nodig. Dit wordt uit de reserve beeldende kunst gehaald en toegevoegd aan product beeldende kunst in openbare ruimte.

6. Investeringsimpuls voor amateurverenigingen (per saldo budgettair neutraal)

Amateurverenigingen en -stichtingen kunnen een vergoeding aanvragen om hun gebouw op te knappen of om spullen te kopen die zij voor langere tijd gebruiken. De gemeente vergoedt maximaal 25% van de totale kosten. Voor de investering om het gebouw duurzamer of toegankelijker te maken wordt

maximaal 33% van die kosten vergoed door de gemeente. De verwachting is dat er voor €0,025 mln. aan subsidies wordt verstrekt. Dit wordt gedekt uit de reserve Investeringsimpuls.

7. Grand Départ (start Tour de France) (per saldo budgettair neutraal)

Voor de Grand Départ Rotterdam in 2024 is € 0,04 mln. beschikbaar gesteld uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040. Het bid voor 2024 van Rotterdam heeft het niet gehaald. Voor 2027 is de stad nog in de race. In 2024 zijn daarom geen kosten gemaakt.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijkingen TB2 '24 Bedrag in € * 1.000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	4.1	Zoetermeers Noodfonds	-204	Nadeel	Eenmalig
		Verrekening met reserve	204	Voordeel	Eenmalig
2	4.1	Compensatie prijsstijging 2023	-162	Nadeel	Eenmalig
3	4.1	Sociaal-culturele accommodaties	-186	Nadeel	Eenmalig
4	4.1	Toegankelijkheid gemeentelijke accommodaties	925	Voordeel	Eenmalig
5	4.2	Kunstopdrachten in het openbaar gebied	-75	Nadeel	Meerjarig
		Dekking vanuit reserve BKOR	75	Voordeel	Meerjarig
6	4.2	Investeringsimpuls voor amateurverenigingen	-25	Nadeel	Eenmalig
		Dekking vanuit reserve Investeringsimpuls amateurverenigingen	25	Voordeel	Eenmalig
7	4.2	Grand Départ (start Tour de France)	40	Voordeel	Meerjarig
		Verrekening met reserve Zoetermeer fonds 2040	-40	Nadeel	Meerjarig

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Aanleg kunstgrasvelden	470	Tijdens de zomerperiode in 2024 zijn vier sportvelden met kunstgras aangelegd (raadsvoorstel 2023-103800, versnelling deel investeringsagenda sportaccommodaties). In de uitvoering van het project is naar voren gekomen dat twee velden verlegd dienden te worden inclusief verplaatsing van lichtmasten, hekwerken en aanpassing van verhardingen. Deze aanpassingen waren niet voorzien in de planbegroting. De kosten voor vooronderzoek, planontwikkeling en directievoering zijn als gevolg hiervan € 0,47 mln. hoger dan begroot. De verhoging van het investeringsbudget leidt tot een verhoging van de jaarlijkse kapitaallasten met € 30.000. De hogere kapitaallasten kunnen worden gedekt doordat een besparing op jaarlijkse onderhoudskosten mogelijk is gebleken en door de gewijzigde bijdrage die de verenigingen betalen voor het gebruik van de kunstgrasvelden bij de sportaccommodaties.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	
Raad	Per saldo neutrale budgetverschuiving tussen programma's & producten ivm actualisatie Vastgoedbegroting: effect op programma 4 is +/- € 1.313K

Programma 5. Veiligheid

Toelichting per onderwerp

1. Invulling vacatures handhaving (per saldo budgettair neutraal)

Er is op basis van het coalitieakkoord ingezet op intensivering van de gemeentelijk handhavingscapaciteit (boa's). De uitbreiding van team handhaving is nog niet op orde. Náást de uitbreiding is er ook sprake van natuurlijk verloop, waardoor de bezetting nog niet op volle sterkte is. Hierdoor worden lagere loonkosten verwacht van ongeveer € 0,4 mln. De bij het coalitieakkoord beschikbaar gestelde bijdrage uit de Reserve fonds Zoetermeer 2040 is hierdoor niet noodzakelijk wat eenzelfde nadeel oplevert van € 0,4 mln.

2. Subsidie voorkomen Jeugdcriminaliteit (per saldo budgettair neutraal)

Het ministerie van justitie heeft de gemeente Zoetermeer een subsidie toegekend van € 1,456 mln. voor het voorkomen van jeugdcriminaliteit (Preventie met Gezag) voor de periode van 1 juli 2024 tot 1 juli 2027. Het ontvangen en uit te geven bedrag voor 2024 bedraagt € 0,243.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	5.2	Invulling vacatures handhaving	400	Voordeel	Eenmalig
		Bijdrage reserve fonds Zoetermeer 2040	- 400	Nadeel	Eenmalig
2	5.3	Subsidie voorkomen jeugdcriminaliteit	- 243	Nadeel	Meerjarig
		Subsidie voorkomen van jeugdcriminaliteit	243	Voordeel	Meerjarig
Saldo programma 5			0		

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Aanschaf 2 auto's tbv handhaving (per saldo budgettair neutraal).	140	Ten behoeve van werkzaamheden van handhaving dienen 2 auto's aangeschaft te worden. Het benodigde investeringsbudget bedraagt € 0,14 mln. De jaarlijkse exploitatielasten bedragen € 20.000 en worden gedekt uit de middelen die beschikbaar zijn gesteld bij het coalitieakkoord.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	Aanschaf 2 auto's tbv BOA's. Tbv werkzaamheden van de BOA's dienen 2 auto's aangeschaft te worden. Het benodigde investeringskrediet bedraagt € 140.000. De jaarlijkse exploitatielasten bedragen € 20.000 en worden gedekt uit de middelen die beschikbaar zijn gesteld bij het coalitieakkoord.

Programma 6. Dienstverlening en participatie

Toelichting per onderwerp

1. Opbrengst leges (nadeel € 1,5 mln.)

Voor het afhandelen van Omgevingsvergunningen worden leges ontvangen. Er wordt een nadeel verwacht van € 1,5 mln. De belangrijkste reden is dat er minder vergunningen voor grote projecten zijn verstrekt dan rekening mee was gehouden met de begroting. Wel zien we een tendens dat het aantal projecten stijgt. Dit leidt in de nabije toekomst tot meer vergunningsaanvragen.

2. Verkiezingen (voordeel € 160.000)

In juni zijn de Europese Parlementsverkiezingen georganiseerd. Bij deze verkiezingen zijn minder stemlocaties nodig dan bij landelijke- of gemeentelijke verkiezingen. Er zijn dus minder kosten gemaakt op locaties, vergoedingen en transport. Dit levert naar verwachting een voordeel op van circa € 0,16 mln. De begroting van de verkiezingen is standaard gebaseerd op de inrichting van 75 stemlocaties en de bijbehorende bemensing. Waar nodig passen wij dit nu aan in de meerjarenbegroting op basis van ervaringscijfers.

3. Maatschappelijke initiatieven (per saldo budgettair neutraal)

Door de raad is besloten om een subsidieregeling maatschappelijke initiatieven in te stellen. Inwoners en organisaties krijgen de mogelijkheid subsidie aan te vragen voor initiatieven die bijdragen aan het realiseren van de doelen van Zoetermeer 2040 (raadsbesluit 2022-000318 Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven Zoetermeer 2040). De subsidie wordt gedekt uit het Fonds Zoetermeer 2040. De regeling is uitgewerkt en in het najaar wordt een digitaal platform ingericht. Daarna wordt een campagne opgezet om burgers en bedrijven te informeren. Vanaf 1 januari 2025 is het dan mogelijk de subsidie daadwerkelijk aan te vragen. Om die reden zal het beschikbaar gestelde bedrag, circa € 0,125 mln. gefaseerd worden.

4. Personeel en inhuurkrachten Publieksplein (nadeel € 220.000)

Incidenteel is extra personeel ingezet in verband met de aanbesteding Basisregistratie Personen (BRP) en een hoog personeelsverloop: in de eerste helft van dit jaar is meer dan een kwart van de baliemedewerkers nieuw in dienst gekomen. Vervanging en opleiding zorgt voor meer tijdelijke inhuur en kosten. Verder zijn zeven medewerkers met zwangerschaps- en/of ouderschapsverlof. Ook dit wordt opgevangen met tijdelijk personeel. De extra kosten worden voor een deel gedekt uit het flexibele formatiebudget en de ontvangen vergoedingen. De verwachting is vooralsnog een nadeel van ongeveer € 0,22 mln.

5. Personele ontwikkelingen Griffie (voordeel € 250.000)

In het voorjaarsdebat op 26 juni 2023 is structureel € 0,4 mln. toegekend voor het uitbreiden van de ondersteuning van de raad (zie amendement 2306-D Goede ondersteuning, sterke raad). Vanaf 17 juni zijn drie van de vier functies, die zijn beschreven in het amendement, ingevuld. Door de periode dat de functies nog niet waren en zijn ingevuld, verwachten we een voordeel van € 0,25 mln.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	6.1	Opbrengst leges	-1.500	Nadeel	Eenmalig
2	6.1	Verkiezingen	160	Voordeel	Eenmalig
3	6.1	Maatschappelijke initiatieven	125	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking reserve Fonds Zoetermeer 2040	-125	Nadeel	Eenmalig
4	6.1	Personeel en inhuurkrachten Publieksplein	-220	Nadeel	Eenmalig
5	6.2	Personele ontwikkelingen Griffie	250	Voordeel	Eenmalig
Saldo programma 6			-1.310	Nadeel	

Programma 7. Inrichting van de stad

Toelichting per onderwerp

1. Wonen (nadeel € 250.000)

De formatie voor wonen is niet toereikend om alle bestaande en nieuwe taken uit te voeren. Er is sprake van een toegenomen opgave ten opzichte van eerdere jaren zoals de verdubbeling van de woonopgave en de omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Daarnaast zijn in het coalitieakkoord, de regionale Woonagenda Haaglanden en de met het rijk en provincie gesloten Woondeal (tot 2032) hoge ambities en ambitieuze afspraken geformuleerd. Voor 2024 is tijdelijk 1 fte toegevoegd. Het budget voor wonen is nog niet toereikend door:

- Langdurige ziekte en de extra kosten van de daarbij behorende (externe) vervanging
- De externe invulling van de tijdelijke maar noodzakelijke uitbreiding van de formatie
- Het extern opstellen van een nieuwe huisvestingsverordening

Hierdoor verwachten we een overschrijding van € 0,25 mln.

2. Bestuurlijke tafel wonen (per saldo budgettair neutraal)

We hebben een subsidie van € 0,23 mln. verkregen voor de versnellingstafel en de woonzorgvisie. Het doel van de subsidie bij de versnellingstafel is om in regionaal verband woningbouwprojecten te versnellen en thematische knelpunten op te lossen. De vereniging Sociale Verhuurders Haaglanden betaalt hier ook aan mee.

3. Faciliterend grondbeleid programma Binnenstad (per saldo budgettair neutraal)

De haalbaarheidsfase van met name deelgebied Denemarkenlaan (Deelgebied 1) is later in het jaar opgestart vanwege een tekort aan ambtelijke capaciteit. Dit geeft een voordeel van € 0,12 mln. Hier staat een even hoog nadeel kostenverhaal tegenover. De kosten en opbrengsten schuiven door.

4. Programma Binnenstad (nadeel € 100.000)

De gesprekken met de marktpartijen om tot gezamenlijke plannen te komen vragen meer tijd. De analyse van de ontwikkelings- en samenwerkingsvormen en het opstellen van een, mede door externe partners gedragen ontwikkelstrategie blijkt een tijdrovend proces. Dit komt omdat allerlei ontwikkelings- en samenwerkingsvormen onderzocht moeten worden. Daarnaast zijn er meer specialistische adviseurs nodig voor producten voor de hele Binnenstad, zoals de mobiliteitsstrategie. Voor de specialistische adviseurs geldt dat er binnen de gemeente maar ook op de markt weinig geschikte capaciteit beschikbaar is. Externe inhuur en schaarste zorgt voor hogere kosten. Dit geeft een nadeel van € 0,1 mln.

5. Faciliterend project Eleanor Rooseveltlaan (nadeel € 68.000)

De locatie aan de Eleanor Rooseveltlaan 3-29 is één van de 14 vastgestelde locaties uit de Versnellingsagenda Woningbouw. De locatie is grotendeels in eigendom van een initiatiefnemer die hier 354 woningen wil realiseren. De gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. Om de ontwikkeling mogelijk te maken verkopen we een stuk grond. Dit was gepland in 2024 maar zal door de vertraagde planning i.v.m. het beroep tegen het bestemmingsplan pas in 2025 plaatsvinden. Dit houdt in dat de geraamde inkomst van € 0,4 mln. opschuift, nadeel in 2024.

De ramingen van de kosten voor de herinrichting van het openbaar gebied en de plankosten zijn voor de gehele projectduur (t/m 2027) geactualiseerd en komen zo'n € 0,262 mln. hoger uit, door de complexiteit van het project en de daarmee samenhangende langere duur. Door de opgelopen vertraging zijn de ambtelijke kosten hoger en is er indexatie toegepast op de kosten voor woonrijp maken. Het verwachte positieve resultaat van € 0,332 mln. is daarmee naar € 0,071 mln. bijgesteld. De begrote reservestorting van € 0,332 mln. heeft niet plaatsgevonden, dit levert in 2024 een voordeel op in de exploitatie.

6. Grondzaken (nadeel € 300.000)

Voor niet-projectmatige werkzaamheden heeft Grondzaken een personeelsbudget van € 0,7 mln. Vanwege vacatures zijn er juristen ingehuurd (nadeel € 0,14 mln.). Daarnaast zijn er dit jaar meer juridische casussen en WOO-verzoeken waar het vaste personeel veel uren voor maakt. Deze kosten worden niet naar de projecten doorbelast. Dit alles veroorzaakt samen een nadeel van € 0,3 mln.

7. Palenstein Binnengebied deelplan D (per saldo budgettair neutraal)

In het binnengebied van deelplan D ontwikkelt Vidomes een woningbouwplan. De gemeente legt het openbaar gebied aan en conform de realisatieovereenkomst draagt Vidomes financieel bij aan het woonrijp maken van het gebied. De grond is in 2023 bouwrijp gemaakt en Vidomes is in 2024 gestart met de realisatie van de woningen. Na afronding van de bouwwerkzaamheden in 2025 starten de werkzaamheden voor het woonrijp maken van het openbaar gebied. Dit geeft een voordeel van € 0,663 mln. Hier staat een even hoog nadeel kostenverhaal tegenover.

8. Engellandlaan 270 (voordeel € 62.000)

Het project heeft een vertraging in de uitvoering van meer dan 1,5 jaar. De ontwikkelaar werkt aan het uitwerken en optimaliseren van het bouwplan. Er is een nieuwe aannemer ingeschakeld om de bouwkosten te verlagen en een haalbaar project te realiseren. Met de ontwikkelaar vindt overleg plaats over de nieuwe planning met een start in 2025. Mogelijk wordt hierdoor een wijziging van de (definitieve) omgevingsvergunning aangevraagd. De bijbehorende middelen worden gefaseerd via een budgetoverheveling. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

9. Strategische Agenda Zoetermeer 2040 (per saldo budgettair neutraal)

Op de uitvoering van de Strategische Agenda Zoetermeer 2040 is een vertraging ontstaan. Hierdoor schuift een deel van het werk door naar 2025. Voor 2024 geeft dit een voordeel van € 0,38 mln. Daar tegenover staat een lagere bijdrage van de reserve:

- Ruimtelijke Strategie: voordeel € 0,1 mln.;
- Investeringsagenda: voordeel € 0,1 mln.;
- Nieuwe initiatieven: voordeel € 0,18 mln.

Voor de ontwikkeling van de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer (RSZ) zijn in de eerste helft de opgaven per thema uitgewerkt. Hiervoor zijn de 'Zoetermeerse principes' opgesteld die vertaald zijn naar 7 richtinggevendende uitspraken over de toekomst van de stad. Na vaststelling van deze principes werken we de RSZ verder uit door de verschillende thema's met elkaar te confronteren. Dit resulteert in een eindproduct, waarover naar verwachting de raad in het 2e kwartaal van 2025 een besluit neemt. We starten de investeringsagenda op in 2024, maar kunnen deze pas uitwerken na vaststelling van de RSZ. Voor het budget nieuwe initiatieven geldt dat er in afwachting van beschikbare capaciteit beperkt nieuwe initiatieven zijn opgestart. Er is onderzoek verricht en er zijn maatregelen genomen om de doorlooptijd te verkorten en belemmeringen voor een snelle doorstart weg te nemen. Hiermee ontstaat een effectiever proces om de woningbouw te versnellen.

10. Wijkverkenning Buytenwegh (per saldo budgettair neutraal)

In de loop van 2024 is gestart met de wijkverkenning. Eind mei is de projectopdracht vastgesteld. In juli-september zijn de bewoners en wijkprofessionals geïnterviewd met als doel het verzamelen van informatie. De resultaten daarvan worden samen eerder verzamelde kwantitatieve data geanalyseerd. Dit moet leiden tot een voorstel voor verdere vervolgacties in 2025 en verder. Hierdoor blijven dit jaar de uitgaven beperkt tot voornamelijk personele uitgaven en verwachten we een voordeel van € 0,18 mln.

11. Beeldende kunst Entree (per saldo budgettair neutraal)

Door de achterstand in het uitvoeringsprogramma Entree zal de verrekening met de reserve beeldende kunst nog niet plaatsvinden. Dit geeft een nadeel van € 0,09 mln. Hier staat een even hoog voordeel van het achterwege blijven van de storting reserve tegenover.

12. GR Bedrijfschap Hoefweg (per saldo budgettair neutraal)

Met het Raadsvoorstel opheffing gemeenschappelijke regeling Bedrijfschap Hoefweg en wijziging gemeenschappelijke regeling Bleizo (14-05-2024, 2024-061263) is gemeld dat de regeling GR Bedrijfschap Hoefweg een looptijd heeft tot 1 januari 2025. Volgens de gemeenschappelijke regeling wordt bij opheffing van de regeling een verdeling van 50%-50% aan de deelnemers van de regeling aangehouden, bij een voordelig dan wel nadelig saldo van de rekening. De hoogte van het saldo is onder meer afhankelijk van de besluitvorming over de overdracht van de nog resterende gronden aan de GR Bleizo. Met de Belastingdienst wordt een vaststellingsovereenkomst afgesloten waarin de afspraak is opgenomen dat de GR Bleizo de resterende gronden van GR Bedrijfschap Hoefweg overneemt voor de fiscale boekwaarde. Het resultaat voor Zoetermeer is hierbij lager dan wanneer de resterende gronden tegen marktwaarde waren overgenomen. Het voordeel ligt bij de GR Bleizo die nu minder geld hoeft te lenen om de aankoop te financieren. Het eenmalig voordeel bedraagt € 3,85 mln. Dit voordeel op de grondexploitatie wordt zoals gebruikelijk in de reserves gestort.

13. Vennootschapsbelasting (voordeel € 175.000)

De Gemeente heeft dit jaar een vaststellingsovereenkomst (VSO) afgesloten met de Belastingdienst voor het cluster grondzaken. Meer specifiek gaat het om de actieve bouwgrond-exploitaties. De Gemeente heeft hierin afspraken gemaakt over de openingswaarde van de gronden, de kostentoe rekening en wijze waarop renteaftrek plaatsvindt. Met het afsluiten van de VSO dienen voor de jaren 2016/ t/m 2022 nog een aantal fiscale correcties te worden gemaakt die het naar nu zich nu laat uitzien zorgen voor een aanvullende Vpb-last van € 0,175 mln. Dit bedrag wordt onttrokken aan de reserve grondbedrijf. Deze onttrekking geeft een voordeel op programma 7. De last staat opgenomen bij het Overzicht Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

14. Omgevingswet (voordeel € 166.000)

Voor de digitale ondersteuning van de Omgevingswet is een landelijk stelsel gerealiseerd. De jaarlijkse kosten worden door het Rijk niet afzonderlijk in rekening gebracht aan de gemeenten maar verrekend met het gemeentefonds. Hierdoor is het budget niet meer nodig. Dit levert een voordeel op van € 0,166 mln. Landelijk is er nog wel veel onzekerheid over de toekomstig benodigde kosten waaronder organisatie- en automatiseringskosten. De komende periode wordt gebruikt om te onderzoeken of er mogelijke extra kosten zijn en wat eventueel kan vrijvallen.

15. Welstandszorg (nadeel € 150.000)

Door een toename van het aantal ingediende plannen is het aantal bijeenkomsten van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en het werk van de stadsbouwmeester toegenomen. Onder de plannen zitten ook herbeoordelingen zoals bij de Entree en de beoordeling van de Ruimtelijke Strategie. Daarnaast is door langdurige ziekte een uitzendkracht ter vervanging aangesteld. Dit alles leidt tot meer kosten van ca. € 0,15 mln.

16. Herinrichting woonwagenlocatie Bleiswijkseweg (voordeel € 164.000)

De herinrichting van de woonlocatie Bleiswijkseweg is door gebrek aan overeenstemming tussen partijen uitgesteld. De opdracht aan de aannemer is hierdoor in 2024 stilgelegd. In het najaar staan nieuwe gesprekken gepland. Hierdoor verschuift de uitvoering en zullen de uitgaven dit jaar beperkt blijven tot ca. € 10.000. Het restant van het budget van ca. € 0,164 mln. verschuift naar 2025. Hiervoor zal een voorstel tot resultaatbestemming worden gedaan.

17. Verkeer (nadeel € 140.000)

De personele druk rondom verkeer en mobiliteit is door de ambitie voor mobiliteitsontwikkeling in de stad en de behoefte aan verkeerskundige advisering in programma's en projecten groot. Voor de versterking van het team en vervanging van langdurige ziekte is externe advisering ingeschakeld. Dit leidt tot een overschrijding van € 0,14 mln.

18. Openbaar Vervoer schaa sprong (per saldo budgettair neutraal)

Op de OV schaa sprong is een voordeel van € 0,25 mln. Op het gebied van verkeer is momenteel weinig capaciteit beschikbaar. Hierdoor kon er minder aandacht aan de OV schaa sprong worden besteed waardoor er minder onderzoekskosten zijn gemaakt. Het lobbytraject voor de lightrail en andere projecten ter verbetering van het openbaar vervoer blijft onverminderd doorgaan.

19. Verkeersveiligheid (voordeel € 163.000)

Voor het thema verkeersveiligheid is voor de collegeperiode budget beschikbaar gesteld. Dit budget is bedoeld om verkeersonveilige situaties te verbeteren. Er is geïnventariseerd wat potentieel risicovolle en onveilige locaties zijn en onder bewoners is gepeild wat zij onveilige locaties vinden. Een belangrijke locatie is het kruispunt Ruimtebaan-Spruitkoolakker. Hier kan een rotonde worden gerealiseerd om de verkeersveiligheid te verbeteren en de doorstroming voor het autoverkeer, voetgangers en fietsers te bevorderen. De voorbereiding en aanbesteding hiervan vindt plaats in 2024. De uitvoering vindt plaats in 2025 plaats. Dit geeft voor 2024 een voordeel van € 0,163 mln. De bijbehorende middelen worden gefaseerd via een budgetoverheveling. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

20. Pilot Buurtvervoer (voordeel € 160.000)

Door een tekort aan beschikbare medewerkers en extra inzet voor de realisatie van de nachtbus is het project vertraagd opgestart. De planning is om na de gunning en de daarbij behorende voorbereiding eind 2024/begin 2025 te starten. Het project eindigt dan in 2026 in plaats van 2025. Voor de uitvoering wordt ook subsidie aangevraagd bij de MRDH. De MRDH stelt als voorwaarde een eigen bijdrage van de gemeente. Het in de begroting opgenomen budget voor de pilot is de eigen bijdrage. De vertraging levert voor 2024 een voordeel op van € 0,16 mln. De bijbehorende middelen worden gefaseerd via een budgetoverheveling. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

21. Onderzoek ontsluiting Rokkeveen en HaGaZiekenhuis Zoetermeer met het OV (voordeel € 76.000)

Als onderdeel van de pilot Buurtvervoer wordt nadrukkelijk gekeken naar een verbetering van de ontsluiting van Rokkeveen richting belangrijke voorzieningen in Zoetermeer waaronder het ziekenhuis en OV-knooppunten. Er is op dit moment geen afzonderlijk onderzoek voorzien. Dit geeft een voordeel van € 0,076 mln. De bijbehorende middelen worden gefaseerd via een budgetoverheveling. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat. Voorstel is het budget toe te voegen aan het budget voor de pilot Buurtvervoer.

22. Personeel (nadeel € 560.000)

Door met name langdurig ziekteverzuim, waardoor de kosten niet naar projecten kunnen worden doorbelast, treedt een nadeel op van € 0,56 mln.

23. Nieuwe noodtrap Croesinckplein (voordeel € 120.000)

Voor het vervangen van het betonnen vluchttrappenhuis door een nieuwe noodtrap aan het pand Welkom2 aan het Croesinckplein is in 2024 € 0,12 mln. beschikbaar. De vervanging zal naar verwachting pas in 2025 worden afgerond. De bijbehorende middelen worden geheerfaseerd via een budgetoverheveling. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1.000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	7.1	Wonen	-250	Nadeel	Eenmalig
2	7.1	Bestuurlijke tafel wonen	-230	Nadeel	Eenmalig
		Subsidie en opbrengsten	230	Voordeel	Eenmalig
3	7.2	Faciliterend grondbeleid programma Binnenstad	120	Voordeel	Meerjarig
		Kostenverhaal	-120	Nadeel	Meerjarig
4	7.2	Programma Binnenstad	-100	Nadeel	Eenmalig
5	7.2	Faciliterend project Eleanor Rooseveltlaan, projectresultaat	332	Nadeel	Meerjarig
		Kostenverhaal	-400	Nadeel	Meerjarig
6	7.2	Grondzaken	-300	Nadeel	Eenmalig
7	7.2	Palenstein Binnengebied deelplan D	663	Voordeel	Meerjarig
		Kostenverhaal	-663	Nadeel	Meerjarig
8	7.2	Engelandlaan 270	62	Voordeel	Eenmalig
9	7.2	Strategische Agenda Zoetermeer 2040	380	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-380	Nadeel	Eenmalig

10	7.2	Wijkverkenning Buytenwegh	180	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-180	Nadeel	Eenmalig
11	7.2	Beeldende kunst Entree	-90	Nadeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	90	Voordeel	Eenmalig
12	7.2	GR Bedrijvenschap Hoefweg	3.850	Voordeel	Eenmalig
		Storting in de reserves	-3.850	Nadeel	Eenmalig
13	7.2	Vennootschapsbelasting	175	Voordeel	Eenmalig
14	7.3	Omgevingswet	166	Voordeel	Meerjarig
15	7.3	Welstandszorg	-150	Nadeel	Eenmalig
16	7.3	Herinrichting woonwagenlocatie Bleiswijkseweg	164	Voordeel	Eenmalig
17	7.4	Verkeer	-140	Nadeel	Meerjarig
18	7.4	Openbaar Vervoer Schaalsprong	250	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-250	Nadeel	Eenmalig
19	7.4	Verkeersveiligheid	163	Voordeel	Eenmalig
20	7.4	Pilot Buurtvervoer	160	Voordeel	Eenmalig
21	7.4	Onderzoek ontsluiting Rokkeveen en HaGaZiekenhuis Zoetermeer met het OV	76	Voordeel	Eenmalig
22	7.5	Personeel	-560	Nadeel	Eenmalig

23	7.5	Nieuwe noodtrap Croesinckplein	120	Voordeel	Eenmalig
Saldo programma 7			- 482	Nadeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Entree Bijdragen	26,5 mln. -22,9 mln.	Voor jaarschijf 2024 staat er 28,5 miljoen aan uitgaven begroot (verdeeld over plankosten, uitvoeringskosten en overige kosten) en 23,1 miljoen aan inkomsten. De begrote uitgaven en inkomsten zijn echter nog gebaseerd op gebiedsbusinesscase die is vastgesteld in mei 2023. De gevolgen in tijd en geld door de veranderende planologische procedure zullen verwerkt worden in de volgende herziening van de businesscase (planning eind 2024/begin 2025). Voor 2024 wordt aan plankosten ca. € 2 mln. besteed en ontvangen we een niet begrote bijdrage van de provincie van € 0,2 mln. voor plankosten. Bij de herziening van de businesscase zal ook worden gekeken naar de herfasering van jaarschijf 2024 en de kosten die mogelijk moeten worden afgeboekt ten laste van de risicoreserve Entree.
Centraal Park Bijdragen	8,8 mln. -3 mln.	In 2024 is het definitief ontwerp afgerond en is de aanbesteding afgerond. De uitvoering start in november en zal tot eind 2025/begin 2026 duren. Dat houdt in dat een belangrijk deel van de uitgaven en inkomsten doorschuift naar 2025.
Flexwoningen Ruimtebaan	687	In 2021 is een intentieovereenkomst met Vidomes gesloten om de haalbaarheid van het realiseren van 80 flexwoningen op de locatie Ruimtebaan te onderzoeken. Voor de uitwerkings- en uitvoeringsfase van het project heeft de gemeenteraad op 17 oktober 2022 een krediet van € 1,2 mln. beschikbaar gesteld. Door de latere aanvraag voor de omgevingsvergunning door Vidomes loopt de projectplanning langer door. De start van het plaatsen van de 80 flexwoningen vindt eind 2024 plaats. Het woonrijpmaken van het openbaar gebied door de gemeente schuift hierdoor door naar 2025.

Onderzoeksbudgetten programma Binnenstad (IMVA)	675	De start van de haalbaarheidsfase van met name Deelgebied 2, Ondineschouw is door capaciteitsgebrek en complexiteit vertraagd. De start staat gepland in het vierde kwartaal van dit jaar. De haalbaarheidsfase van Centrum West (Deelgebied 8) wacht op afronding van de Ruimtelijke Strategie en start in samenhang met de Entree in 2026.
Mobiliteit subsidie	859 -482	Door het gebrek aan capaciteit kunnen de verschillende projecten vanuit de jaarschijven voor mobiliteit nog niet worden opgepakt en worden deze doorgeschoven.
Plintgebouw/stationsgebied subsidie	3,1 mln. -1,6 mln.	In het eerste half jaar van 2024 is voor het Structuurontwerp van het stationsgebied een variantenstudie uitgevoerd. De studie wordt uitgevoerd om de vraag te beantwoorden welke rol en functie de Nelson Mandelabrug heeft als onderdeel van de OV-knoop. De uitwerking van het ontwerp voor het Deelproject Plintgebouw wordt naar aanleiding van de variantenstudie opnieuw bezien. De uitkomsten van de variantenstudie zijn medebepalend voor de integrale ontwikkeling van de deelprojecten en de besluitvorming om te komen tot een integraal Structuurontwerp voor het stationsgebied. Om deze reden is nog niet gestart met de uitvoering van het Plintgebouw.
Woonwagens Gooimeer	354	De voorbereiding voor de gunning van de aanschaf van de woonwagens Gooimeer duurt door de juridische uitwerking langer dan verwacht. De levering zal in 2025 plaatsvinden.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	Per saldo neutrale budgetverschuiving tussen programma's & producten ivm actualisatie Vastgoedbegroting: effect op het Programma 7 is € 678K

Overzicht Overhead

Toelichting per onderwerp

1. Personeelskosten bedrijfsvoering (voordeel € 400.000)

Het verwachte resultaat voor 2024 bedraagt € 0,4 mln. positief door (tijdelijk) openstaande vacatures.

2. Overheadbudget voor formatie-uitbreiding (voordeel € 1,1 mln)

Bij uitbreiding van formatie reserveren we overheadbudget op een stelpost. Voor 2024 resteert nog een bedrag van € 1,4 mln. De verwachting is dat hiervan € 1,1 mln. niet wordt aangewend. Deels komt dit doordat verwachte kosten later worden gerealiseerd dan verwacht. Daarnaast wordt er in verband met het aankomende financiële ravijn terughoudend omgegaan met nieuwe aanvragen voor overheadskosten.

3. Personeelsvergoedingen: woon-werkverkeer (voordeel € 150.000)

Door de vertraagde invoering van de nieuwe regeling voor woon-werkverkeer, die pas per 1 april in plaats van 1 januari van dit jaar van kracht werd, verwachten we een voordeel van € 0,15 mln. op het budget woon-werkverkeer. De verwachtingen voor de maandelijkse kosten van de nieuwe regeling blijven onveranderd en veroorzaken vooralsnog geen financiële afwijking.

4. Hybride werken thuiswerkmiddelen (voordeel € 100.000)

De werkgever is verantwoordelijk voor het bieden van geschikte thuiswerkmiddelen, conform de Arbo-wetgeving. Voor deze regeling is een jaarlijks budget van € 0,3 mln. beschikbaar. De verwachte uitgaven liggen lager dan begroot, namelijk op € 0,2 mln. Dit is mede te danken aan de langere levensduur van de huidige apparatuur. Het verwachte voordeel bedraagt € 0,1 mln.

5. Voorziening bovenwettelijk spaarverlof (voordeel € 100.000)

Aan de hand van de regeling bovenwettelijk spaarverlof kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid. De verwachte storting in de voorziening bedraagt in 2024 € 0,2 mln. In de begroting is rekening gehouden met € 0,3 mln. De lagere storting levert dus een voordeel op van € 0,1 mln.

6. Flankerend Beleid (voordeel € 100.000)

Door de verschuiving van de grootste uitgaven voor de implementatie van de sturingsfilosofie naar 2025 verwachten we een positief saldo van € 0,1 mln. op het budget voor Flankerend Beleid in 2024.

7. Concernstrateeg (voordeel € 120.000)

In de programmabegroting 2024 - 2027 heeft de raad tijdelijk extra middelen beschikbaar gesteld voor de integrale aanpak van complexe concernbrede vraagstukken. Binnen de organisatie is de afweging gemaakt om tijdelijke voorstellen opnieuw tegen het licht te houden. Op basis hiervan is de conclusie dat de inzet van een concernstrateeg eerder structureel dan tijdelijk van aard is en dat continuïteit het sleutelwoord is voor een optimaal rendement. Gezien de opgave vanaf 2026 is besloten om deze tijdelijke middelen niet in te zetten, waardoor een voordeel wordt verwacht van € 0,12 mln. in 2024 en 2025.

8. Afdelingsoverhead fysiek domein (nadeel € 100.000)

De openstaande vacatures voor managementfuncties zijn tijdelijk ingevuld via inhuur. Dit leidt tot een verwacht nadeel van € 0,1 mln.

9. Afdelingsoverhead sociaal domein (nadeel € 600.000)

De belangrijkste oorzaak van de budgetoverschrijding is een overschrijding van het loonbudget. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere bezetting in het management dan de toegestane formatie. Daarnaast hebben organisatorische veranderingen, zoals de wijziging van de structuur van het Sociaal Domein (waarvoor een kwartiermaker is aangesteld) en de oprichting van een crisisorganisatie Jeugd, geleid tot extra kosten. Behalve de genoemde factoren hebben ook tijdelijke afwezigheid en re-integratiekosten geleid tot een overschrijding van het budget. In totaal verwachten we een nadeel van € 0,6 mln.

10. Verbeteren kwaliteit en functioneren van het Stadhuis-Forum (voordeel € 3,1 mln.)

In 2024 en in 2025 zijn middelen opgenomen om de kwaliteit en het functioneren van het Stadhuis-Forum te verbeteren. De ontwerpfase heeft meer tijd gekost met als gevolg dat de uitvoering grotendeels verschuift naar 2025 - 2026. De bijbehorende middelen schuiven via een budgetoverheveling ook door. Budgetoverhevelingen worden betrokken bij de besteding van het jaarresultaat.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	Overhead	Personeelskosten bedrijfsvoering	400	Voordeel	Eenmalig
2	Overhead	Overheadbudget voor formatie-uitbreiding	1.100	Voordeel	Meerjarig
3	Overhead	Personeelsvergoedingen: woon-werkverkeer	150	Voordeel	Eenmalig
4	Overhead	Hybride werken thuiswerkmiddelen	100	Voordeel	Eenmalig
5	Overhead	Voorziening bovenwettelijk spaarverlof	100	Voordeel	Eenmalig
6	Overhead	Flankerend Beleid	100	Voordeel	Eenmalig
7	Overhead	Concernstrateeg	120	Voordeel	Meerjarig
8	Overhead	Afdelingsoverhead fysiek domein	-100	Nadeel	Eenmalig

9	Overhead	Afdelingsoverhead sociaal domein	-600	Nadeel	Eenmalig
10	Overhead	Verbeteren kwaliteit en functioneren van het Stadhuis-Forum	3.100	Voordeel	Eenmalig
Saldo Overhead			4.470	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)	105	De RVU is een regeling die de medewerker de mogelijkheid biedt het dienstverband te beëindigen in combinatie met een (maandelijke) ontslagvergoeding ter overbrugging tot aan de AOW-leeftijd. De verwachting is dat in 2024 een bedrag van € 0,105 mln. rechtstreeks wordt aangewend vanuit deze voorziening.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	Voor de dekking van de kapitaallasten van de gemeentelijke website wordt een bedrag van € 16.000 overgeheveld naar programma Dienstverlening.
Raad	Per saldo neutrale budgetverschuiving tussen programma's & producten ivm actualisatie Vastgoedbegroting: effect op het Overzicht Overhead is € 410K

Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien

Toelichting per onderwerp

1. Treasury / rentelasten en baten (voordeel € 1.000.000)

Voor de opbrengst rente wordt voor 2024 per saldo een aanvullend voordeel behaald van € 1 mln. Dit bestaat uit een voordeel op de rentelasten voor kort/kasgeld en een hogere opbrengst rentebaten. De rentebaten zijn hoger omdat het (tijdelijk) bij derden uitgezette geld hoger is dan begroot. We zien enerzijds dat de geplande investeringen jaarlijks niet worden gehaald. Dit zorgt ervoor dat er minder behoefte is aan financieringsmiddelen dan verwacht. Anderzijds zien we dat er vaak bij investeringen sprake is van een vorm van cofinanciering door derden (met name het rijk) waarbij de middelen voordat er kosten gemaakt worden bij de gemeente binnenkomen. Het bedrag kan afhankelijk van hoe het banksaldo zich in de laatste maanden ontwikkelt en wat en wanneer de Europese Centrale Bank over de vaststelling van de rente besluit, verder oplopen.

2. Vennootschapsbelasting (nadeel € 175.000)

De Gemeente heeft dit jaar een vaststellingsovereenkomst (VSO) afgesloten met de Belastingdienst voor het cluster grondzaken. Meer specifiek gaat het om de actieve bouwgrond-exploitaties. De Gemeente heeft hierin afspraken gemaakt over de openingswaarde van de gronden, de kostentoekening en wijze waarop renteaftrek plaatsvindt.

Met het afsluiten van de VSO dienen voor de jaren 2016/ t/m 2022 nog een aantal fiscale correcties te worden gemaakt die het naar nu zich nu laat uitzien zorgen voor een aanvullende Vpb-last van € 0,175 mln. De fiscale correcties zullen vooraf met de Belastingdienst worden afgestemd. Hier tegenover staat een voordeel op programma 7.

3. Effect btw / bcf-analyse (voordeel € 290.000)

In 2024 is een suppletie-aangifte ingediend bij de Belastingdienst naar aanleiding van de uitvoering van een BTW/BCF onderzoek over de boekjaren 2021 t/m 2023. Dit heeft geresulteerd in een opbrengst van ca € 0,44 mln. Hiervan is reeds € 0,15 mln. opgenomen in de begroting, waardoor per saldo een voordeel resteert van € 0,29 mln.

4. Heffen en invordering (nadeel € 190.000)

Voor de taxatie van complexe objecten en vanwege onderbezetting bij de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken is extra personeel ingehuurd. Naar verwachting zal dit leiden tot een overschrijding van ca. € 0,14 mln. Daarnaast zijn de proceskosten gestegen als gevolg van toegenomen aantal beroepszaken, waardoor een tekort ontstaat van ca. € 0,05 mln.

5. Bezwaarschriften (nadeel € 170.000)

Ook dit jaar is het aantal ingediende bezwaarschriften iets hoger dan het normale jaargemiddelde. Dit heeft te maken met het feit dat er nog steeds een vergoeding op proceskosten mogelijk is, zij het een stuk lager dan het piekjaar 2023. Om die reden maar ook vanwege ziekte is extra personeel ingehuurd en is een deel van de bezwaarschriften uitbesteed aan een extern bureau om alle bezwaren binnen de gestelde termijn af te handelen. De totale kosten zullen naar verwachting ongeveer € 0,17 mln. hoger uitvallen dan begroot.

6. Opbrengst toeristenbelasting (nadeel € 200.000)

In de begroting is een meeropbrengst opgenomen vanwege de komst van het Van der Valk hotel. Het hotel is nog niet gereed. De grond is inmiddels geleverd

en de bouw start naar verwachting in de 2e helft van 2024. De opbrengst is daarom € 0,2 mln. lager dan begroot.

7. Meicirculaire (voordeel € 3,1 mln.)

De meicirculaire 2024 levert een voordeel op van € 3,1 mln. in 2024. U bent hierover geïnformeerd in het raadsmemo meicirculaire 2024. De financiële verwerking vindt plaats in dit TB2.

8. Taakmutaties (voordeel € 2,368 mln.)

Vanwege extra taken of uitbreiding van taken ontvangen gemeenten extra middelen van het Rijk via de algemene uitkering uit het gemeentefonds. We noemen dit de taakmutaties. De middelen staan gereserveerd op OAD.

Voor 2024 geldt dat er € 0,168 mln. wordt ingezet voor alleenverdieners (zie programma 1). De overige € 2,2 mln. bestaat uit middelen die al in de begroting geraamd zijn. De taken worden al uitgevoerd en het bijbehorende budget staat al op het betreffende programma geraamd. Deze budgetten zijn ten laste gekomen van het begrotingssaldo. Bij de meicirculaire zijn extra middelen ontvangen van het rijk. Deze kunnen nu vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo. Het betreft voornamelijk middelen voor Jeugdzorg en middelen voor de uitvoering van de participatiewet.

9. Overboeking van bestemmingreserve naar vrij besteedbare reserve (neutraal)

In dit tussenbericht staat een aantal afwijkingen opgenomen met meerjarige consequenties. Deze consequenties worden opgenomen in de Programmabegroting 2025-2028. In 2025 is hierdoor sprake van een begrotingstekort van € 21,666 mln., waarvan € 11,863 mln. incidenteel en € 9,8 mln. structureel. Voor de dekking van het structurele nadeel mag 10% van de 'Vrij inzetbaar reserve' ingezet worden. Momenteel is de omvang van de 'Vrij inzetbare reserve' niet voldoende om het structurele tekort te kunnen dekken. Daarom is het nodig de 'Vrij inzetbare reserve' nu aan te vullen. Dit doen we door het resterende saldo van € 97,038 mln. vanuit de bestemmingsreserve algemeen dekkingsmiddel vrij te laten vallen ten gunste van de 'Vrij inzetbare reserve'. Nadat de 'Vrij inzetbare reserve' is aangevuld kan de raad bij de Programmabegroting 2025 besluiten om de reserve te gebruiken om de begroting structureel sluitend te maken.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	OAD	Treasury / rentelasten en baten	1.000	Voordeel	Meerjarig
2	OAD	Vennootschapsbelasting	-175	Nadeel	Eenmalig
3	OAD	Effect btw / bcf-analyse	290	Voordeel	Eenmalig
4	OAD	Heffen en invordering	-190	Nadeel	Eenmalig
5	OAD	Bezwaarschriften	-170	Nadeel	Eenmalig

6	OAD	Opbrengst toeristenbelasting	-200	Nadeel	Meerjarig
7	OAD	Meicirculaire	3.100	Voordeel	Meerjarig
8	OAD	Taakmutaties	2.368	Voordeel	Meerjarig
9	OAD	Overboeking van bestemmingsreserve naar vrij besteedbare reserve	97.038	Voordeel	Eenmalig
			-97.038	Nadeel	Eenmalig
Saldo Algemeen dekkingsmiddel			6.023	Voordeel	

Technische begrotingswijziging

College/Raad	Toelichting
Raad	Op OAD staat een reservering opgenomen voor prijsstijgingen. Deze reservering is nodig voor het onderhoud van de sportaccommodaties. Per saldo is dit een neutrale wijziging van € 583.000 van OAD naar programma 4.